

MAGYAR LAPOK

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
BUDAPEST

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: Szent László Nyomda R.-T.
Felelős igazgató: FOLLMANN GÉZA
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Előkészületek dr Miron Cristea patriarcha- miniszterelnök temetésére

**Kedden délelőtt lesz a temetés. — A kormány gyász-
ülést tartott a haláleset alkalmából**

Bucurestiből jelentik: Március 7-én, kedden fél tizenkettő órai kezdettel minisztertanács volt Armand Calinescu miniszterelnök elnökletével.

A miniszterelnök megindító hangú méltató beszédét mondott Miron Cristea patriarcha-miniszterelnökről különösen kiemelve nagy egyházkormányzói érdemeit és méltatva őt, mint a nemzeti ügy megfélemlíthetetlen harcosát.

Victor Iamandi a kormány nevében csatlakozott a megindító méltatáshoz. A minisztertanács néhány pernyi hallgatással fejezte ki gyászát, — majd aláírták a minisztertanács jegyzőkönyvét, amely szerint a minisztertanács nemzeti temetést határoz el Miron Cristea patriarchának.

Armand Calinescu miniszterelnök ezután a kormány nevében résztvételtáviratokat intézett Miron Cristea patriarcha családjának.

Az egyik távirat címe: Főt. Emilian Antal archimandrita urnak Cannes Vila Fregate. A távirat szövege a következő:

„Ma mikor az egész Románia siratja az ország első patriarkáját és az elköltözött nagy románt, a kormány mindenkinél jobban érzi azt a nagy irt, amit maga után hagyott Ő, aki a nemzeti ügy nagy harcosa, történelmi méretű egyházi arculat, egész erdélyi ember, valamint nekünk mindnyájunknak a nehéz időkben felbecsülhetetlen tanácsadónk volt. Kérjük, fogadja a kormány legőszintébb részvétnyilvánítását és biznyságtételét arról, hogy jobban átérzem az Önök megpróbáltatását, mint bárki más”. Aláírás: Armand Calinescu.

A másik távirat az archimandrita feleségének szól ugyanarra a címre:

„Az ország gyászának és az Önök súlyos megpróbáltatásának a percében megindulással idézem fel a nagy román és patriarka alakját, aki igazi lelkiatyánk volt, nekünk mindnyájunknak, a kormányban a nehéz elhatározások idején és felbecsülhetetlen értékű tanácsadónk a közös előmozdítására. — Az egész kormány osztozik e percben az Önök fájdalmában és általam közli Önökkel részvétnyilvánítását. Aláírva: Armand Calinescu.

Előkészületek a patriárka holttestének hazaszállítására.

Bucuresti. Saját tud. Magureanu Mihail miniszterelnökségi alminiszter kedd délelőtt 10 órakor repülőgépen utazott el Franciaországba, hogy a patriárka-miniszterelnök holttestének hazaszállítására iránt megtegye az előkészületeket. Magureanu este telefonon felhívta a miniszterelnökséget és közölte az e kérdésben Tătărăscuval párizsi nagykövettel folytatott megbeszéléseit.

Részletes tervet Miron Cristea temetésére.

Bucuresti. Saját tud. Minthogy az elhunyt patriárka az utóbbi időben gyakran kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy az általa újjáépített patriarkiai székesegyházban kíván nyugodni, egy bizottság kedden megállapította a helyet a székes-

egyházban, ahol Miron Cristea holttestét elhelyezik.

A patriárka-miniszterelnök földi maradványai szombaton este fognak megérkezni a fővárosba. Az ország területére pénteken éjjel érkezik a gyászvonat. A zombolyai állomáson a kormány egy küldöttsége és az ottani görögkeleti püspök fogadják.

A határtól kezdve különvonattal hozzák tovább a nagy halottat. A nagyobb állomásokon a hatóságok, a papság és az iskolák fognak tisztelni a gyászvonat előtt. Különösen ünnepélyes fogadtatás lesz Karánsebesen, ahol az elhunyt püspök volt.

A bucaresti Északi pályaudvaron a kormány és a főpapi kar fogja fogadni. Nicodim moldvai mitropolitával az élén, akit, mint a patriárka helyettesét már kedden táviratilag Bucurestibe hívták, hogy vezesse a patriarkiát, az egyházi tanácsot és a Szent Szinódust, az ortodox-egyház új fejének megválasztásáig.

A koporsó szombaton egész éjjel az állomás egy díszvárótermében lesz felravalozva. Vasárnap reggel nagy gyászmenet fogja kísérni a patriarkiára. A menetben résztvesz az egész ország papsága, az iskolák országőrei, a kormány tagjai, az udvar képviselői, a királyi tanácsosok, az Akadémia tagjai, valamint katonai és polgári előkelőségek.

A temetés, az eddigiek szerint, kedden lesz. Ezen a napon ismét zárva lesznek az összes iskolák és hivatalok, előadások, ünnepélyek nem lesznek tarthatók és az ország minden templomában gyászistentiszteleteket tartanak a nagy egyházfő lelki üdvéért.

A diplomáciai testület részvétel.

Bucuresti. Saját tud. Kedden délután Gh. Grigoreca külügyminiszteriumi államtitkár fogadta a diplomáciai testület részvétlátogatását. Miron Cristea patriárka-miniszterelnök elhunyt alkalmából. Közöttük Cassulo András pápai nuncius és Bárdossy László dr. magyar követ részvétnyilvánításait is.

Gyászistentiszteletek Párizsban.

Bucuresti. Saját tud. Párizsból érkezett jelentés szerint a francia főváros görögkeleti templomában kedden délelőtt gyászistentisztelet volt Miron Cristea patriárka lelkiüdvéért. A gyászistentiszteleten résztvettek Tătarăscu párizsi román nagykövet, valamint a francia kormány képviselői. Cannesban az ottani orosz templomban csütörtök délelőtt lesz gyászistentisztelet a patriárka lelkiüdvéért. Az istentiszteleten itt is részt fog venni Tătarăscu nagykövet, a francia kormány küldöttsége és a patriárka Cannesban tartózkodó rokonai.

A halottas vonatot csütörtökön este indítják Cannesból. Jugoszláviából az ottani görögkeleti egyházi méltóságok kísérik az országon keresztül a holttestet szállító vonatot.

A társadalmi szolgálat szervei az egész országban gyászünnepségeket rendeznek. Bucures-tiben ez az ünnepség szombaton lesz.

Az egyház és a haladás

Írta: Sükösd Béla (Brassó)

A hívők lelkében sokszor visszacsendülnek azok a szavak és gondolatok, melyeket a múlt évi eucharisztikus világösszejevetel idején Pacelli, akkori bíboros-államtitkár mondott, ki most XII. Pius néven a pápai trónusra emelkedett. Ő mondotta akkor a következőket:

„Valami lassu, de hosszú időn át következetesen végzett bomlasztó munka észrevétlenül elválasztotta az intellektuális és erkölcsi életet az Istenbe és Krisztusba vetett hittől” — — —

„Elyakult önhittség szétszaggatta a köteléket az emberi kötelességek és az örök princípiumok között anélkül, hogy helyettesíteni tudta volna mással” — — — „A külsőséges haladás gögös mámora elválasztotta a nevelést azoktól az alapoktól, melyeket Isten adott nekünk és most megdöbbenéssel szemléljük ennek a fejlődésnek a végét, ennek a haladásnak és ennek a nevelésnek a gyümölcsét. A büszke, öntudatos és szabad emberiség helyén, amellyel bennünket kecsgettettek, nem látunk már mást, mint százados tévelygés és céltalanság szomorú gyümölcsét, egy egyensúlyát vesztett örömtelen és békétlen világot” — — — „Azt látjuk, hogy uralkodóvá lett az ember bizalmatlansága az emberhez, osztályé az osztályhoz, nemzeté a nemzethez, népe a néphez” — — —

Aztán e világhelyzettel szemben az Egyház hivatására is ráutalt az egykori bíbornok-államtitkár, a mai új pápa. Elmondotta, hogy az Egyház apostoli hivatása az univerzális szeretet, s nem teheti, hogy pártos állásfoglalásra korlátozódjék. „Minden nép a Teremtés és Megváltás keretei között a saját különös útjait járja. Ha útjaikon az isteni törvény tisztelete és a lelkek üdvössége nem kerül veszélybe, az Egyház nagylelkűen és szeretettel követi nyomon a népeket.” — — — És az Egyház „nem bizalmatlan az új dolgokkal szemben csak azért, mert újak, és nem ragaszkodik a régiekhez csak azért, mert régiek” — — — „Se csüggedés a jövő iránt, se meddő sóvárgás a múlt után.” — — —

Ezek a messzevilágító kijelentések visszhangosan felidéződnek a lelkekben most, amikor még jobban a hívők élére állott az, aki a kijelentéseket mondotta. Es nyugodtan leszámolhatunk azzal az egyházellenes áramlattal, mely évtizedek óta a haladás nevében támadta az egyházat. Amint az egyház keletkezésekor a keresztényekre fogott legérzékenyebb vád, a kulturmeddőség vádja ezeket tartott távol az egyháztól, a mostani vádakból is a kulturátlanság, a maradiság vádja cseng ki legtöbbször. Akik méltányosak akarnak lenni, vállveregetve elismerik ugyan, hogy az egyház a múltban fontos hivatást teljesített, de a mai modern élet igényeit — szerintük — kielégíteni képtelen. A radikálisok azonban egész kezen kimondják, hogy boldogulásunknak a múltban is az egyház volt a legveszedelmesebb kerékkötője s ma még félreismerhetetlenebb az állásfoglalása minden kultúrtörökéssel szemben.

Akik pedig az egyházat kulturellességgel vádolják, azok meghamisítják a kultura fogalmát. Elfeledik, hogy a kultura több, mint az anyagi kultura, több mint a mostani tech-

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ára a pénz előzetes beküldése esetén 420 lel és porto 30 lel

Rendelle meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

...munka találmányok összessége, tehát nem a gőz-gép és a távíró feltalálásával kezdődik, hanem magában foglal minden tevékenységet, amelynek nyomában az ember tényleg boldogabb lett. Bebizonyítható, hogy megbecsülhetetlen kulturmunkát végzett az egyház olyan területeken is, ahol eddig semmiféle kulturának még csak nyoma sem volt. A középkor hittérítői, akiknek egész fölszerelésük jóformán a rajtuk levő öltözet és a breviárium volt, sorsuk pedig sok-sok szenvedés, mint építőmesterek, tanítók, földművesek, erdőirtók jártak a kulturálatlan népek közé és ezzel az áldásos munkájukkal velették meg a kultura alapjait az elfelejtett, eldugott, veszedelmes területeken.

Az egyház sem a régi, sem az új haladási kornak nem ellensége. Minden kornak meg van a maga nézete életről, iparról, művészetéről, tudományról, amely alól csak a legkiválóbb szellemek tudják magukat itt-ott kivonni. Aki rajta változtatni akar, ellenzésre talál. Az egyház ellenzésének azonban nem mindig a régihez való makacs ragaszkodás, hanem igen sokszor az a tapasztalat a rugója, hogy az újítási láz, a ki nem forrott új miatt gyakran temet el régi értékeket.

Az egyház ezt a veszedelmes tényezőt akarta ellensúlyozni. Tiltakozása a jótékony önvizsgálatot és irányítást volt hivatva szolgálni. Az a szerepet töltötte be, amelyet a kocsin a fék, a mozdonyon az ellengőz. Századokon át volt a népek tanítója és tudta, hogy a tömeget az újság ingere képtelenné teszi a helyes feleletre és ezért bizalmasan fogadott sok olyan vállalkozást, amely még nem mutatkozott tökéletes formában. Az emberiség ennek csak hasznát látta. Sokszor volt a népekre áldás, hogy Róma nem bomlott az újdonságok után, hanem tisztesen megcáfolta, mielőtt állást foglalt mellette. Amint VIII. Bonifác mondta: Róma lábait nem tollból, hanem ólomból vannak, nem rohan, de viszont ha valahol megveti lábát, akkor nem tágit.

Ma könnyű az újításokkal szemben a multhan elkövetett hibákat meglátni és a helyes állásfoglalást megjelölni, de a régi és új mesgyén annál nehezebb azonnal felismerni emennek minden előnyét és megállapítani a réginek értéktelemebb voltát. Nem az egyház volt az újításoknak legnagyobb ellensége, hanem az élet és benne a történelem egyik legfontosabb tényezője, az érdekelteknek a régi berendezkedésekhez való makacs ragaszkodása. E miatt kellett és kell ma is oly sok úttörő szellemnek golgotát járni.

Korunknak egyik legnagyobb baja és betegsége az egyház és a vallás iránti közömbösség. Minden érdeklő az embereket, ami a haladással jár, csak éppen az egyház és a vallás nem. Az újság, a színház, a kávéház, a divat, a léghajó, háború, panamák, utcai veszekedések, de Isten, lélek, vallás, az ma nem kell. Ma néhanapján a közömbös ember mégis megnyilatkozik a vallásról, egyházzal, akkor sincs köszönet szavában. Egy-egy frázist röppent világgá szegény és ezzel akarja csitítani, altatni a maga lelkiismeretét. Igazán azonban ő maga sem hiszi el, amit mond.

De hallgassunk meg egy-két ilyen szállóigét: „A vallás jó a köznépeknek, intelligens, felvilágosodott embernek nincs rá szüksége.” Erre azt kell felelnünk, hogy vagy igaz az, amit a vallás mond, vagy nem. Ha nem igaz, akkor a köznépek sem való, mert félrevezeti. Félrevezetni pedig egyszerű embert sem szabad. Ha pedig igaz a vallás, akkor az elsősorban az intelligenciának felel meg, mint amely legelső helyen van hivatva a lét legmélyebb léteit felismerni.

A vallás jó a köznépeknek, hogy azt a bün-

tól visszatartsa.” Hát nem fordulnak az intelligens körökben még nagyobb bűnözők elő? Ugyan honnan kerülnek ki a váltó- és okirat-hamisítók, sikkasztók, panamázók, bohrányhősök? Hol csillogtatja magát leginkább a modern léhaság és kicsapongó könnyelműség? A vallásból bizony nem ártana egy kicsit több a felsőbb körökben sem.

Azt is mondják: „A vallás ízlés dolga.” Így csak az beszél, akinek kevés kedve vagy türelme van a gondolkodás fényezéséhez. Miért? Mert a vallás az embernek Isten iránti kötelességét szabályozza és ez a kötelesség van legáltalában is olyan szent, mint mondjuk az adófizetés vagy más hazafiúi kötelesség. Ha már most valaki azt mondaná: „Hagyjanak békét az adóval, nincs ízlésem szerint.” Azt ugyebár hamar felvilágosítanák a kötelesség és az ízlés közötti különbségről.

Sokan azt állítják, hogy a vallás a papok találmánya. Cicero a pogány Róma legnagyobb szónoka. Életében sohasem falálkozott katolikus pappal és ez a pogány mégis így felel az említett ellenvetésre: „Nincs olyan dűrva, oly vad nép, amely ne hinne Istenben, ha mindjárt annak lényét nem is fogja fel.” Ezt a hitet és a velejáró kötelességteljesítést az újabbban felfedezett vad népeknél is megtaláljuk. Ők is bemutatják áldozataikat isteneiknek. Nem örültség tehát azt állítani, hogy a vallás a papok találmánya?

Amint a kő a föld központja felé tör, a kis virág a nap felé fordul, a mágnesű az északi sarkot keresi, úgy az emberi szív is az

Istenhez tör. Mind lehet a mai kor a haladás kora, de ha nem volna az egyház, a vallás, bizony nélkül az emberek egymást vernék agyon az első édes körtéért, vagy az első szép asszonyért.

A még alig elnémult csatamezők és a föltűtött vijjogó dögmadarak, az elpusztult trónok omladékai, a megélhetésért folytatott ádáz harc és a kétségbeesztő szegénység a pusztulás utálatosságának prófétai képét juttatják eszünkbe. De azok, akik még hitetlenkednek a pusztuláson, amit a haladás kora hozott az emberiségre, olvassák el a balga ember történetét, aki: „Házát homokra építette. És szakadt az eső és jött az árvíz, fűjtak a szelek és ama házra rohantak és nagy volt a rombolás.” (Máté 7:26—27.)

Ne csodálkozzuk. Az emberiség örökéletűnek vélt kulturpalotája hány-szor omlott már össze. Bár a politikusok, tanítók, tudósok, újtók, akik a régi helyébe új kulturpalotát szeretnének felépíteni, ne végeznének felesleges munkát. Bár ismernék meg azt a másik házat, amely az előbbivel ellentétben magas kősziklán épült és azért árvíz el nem vitte, szélvész szikláit ki nem kezdte, eső tégláit meg nem bontotta. Ez a ház az örök egyház. Örök, mert aki tervezte, minden korok veszedelme ellen menedéket szánta, az igazság oszlopának és erősségének.

Az egyház múltja minden keresztényben megerősítheti azt a tudatot, hogy eddig is pótolhatatlan kulturmunkát végzett s a jövő kulturájának kialakításában is legelső vezérünk, akit követnünk kell. Aki az egyház fölséges programját megérezte és munkájának eredményét áttekintette, erősödni érzi önmagában a keresztény haladás öntudatát. Az egyházra nézve a küzdelem eredménye iránt semmi kétségünk sem lehet.

„Rideg magányod fájó érzetében
Gyötörjön a végtelen gondolat:
Hogy hasztalan rázod porláncodat,
Csatád hiú az Urnak ellenében.”

Mondja az Ur Lucifernek. Ez szól az egyház ellenségeinek is. Csatájuk hiú, amit itt-ott ők maguk is éreznek

...És eljöttek a katekizmus alapigazságait meghallgatni azok is, akik nem járnak prédikációra ...

Nagyváradai hitszónokok nagyszabású előadásai a Bánságban
A Katolikus Női Misszió és a sejtrendszer

Temesvár. Saját tud. A Katolikus Női Misszió Szervezete Credo-hetet rendezett. A szervezet meghívására Török László nagyváradai hitszónok beszélt öt estén keresztül egy-egy előadásban a Hiszekegy alapigazságairól. Az előadások a helybeli józsefvárosi plébániatemplomban voltak s a hallgatóságban mély benyomást keltenek. A templom mindvégig zsúfolásig volt megtelve. Mindamellett, hogy a hívek nagy számban való megjelenését biztosra lehetett venni, a Katolikus Női Misszió ezuttal, kísérletként, új rendszert vezetett be. Minden egyes tag két vagy három olyan ismerősének meghívására és megjelenésére vállalkozott, akire máskülönben nem igen lehetett volna számítani. A kísérlet fényesen bevált. Ezek (és akiket aztán ők hoztak), valamint meghívóik és más hívek minden lehető helyet elfoglaltak, még a sekrestyét is előzönlötték s úgy hallgatták, feszült figyelemmel, a katekizmus igazságait, amelyeket a szónok éles meglátásával, nagyszerű le-

dületével és ékesszólásával a mai, modern élet talajába ültetett és minden hallgató lelkében meggyőződéssé érlett. Így azután előadása a katolikus ember modern életproblémáiról is szólt s mivel egész, élő és égő hitet adta, ellenállhatatlanul magával ragadott mindenkit. Előadásai során a katolikus sajtóról is szólt. Igaz katolikus ember legyen segítőtársa az igazságnak, segíteni kell a katolikus sajtót a katolikus gondolat terjesztésében, támogatni kell a katolikus intézményeket. A hallgatóság maga kívánta, hogy közös szentáldozással fejezzék be az előadásokat, ami meg is történt. Érdekes felemlíteni, hogy az utóbbi időben már ismételt tartottak kimagasló nagyváradai hitszónokok nagyhatalmú és nagyeredményű vallásos előadásokat Temesvárott, így nem is olyan régen Schriffert Béla apátkanonok, majd Follmann Géza teológiai tanár. Mindezekre az előadásokra igen nagy elismeréssel és kedvesen visszaemlékeznek a temesváriak — az értékes előadások maghíntó munkája meghozta a kívánt termést a lelkekben.

Hollandia erődöket épít Németország felé eső határán

Berlinből jelentik: A „Deutsche Allgemeine Zeitung” jelentése szerint a holland kormány elhatározta, hogy a holland-német határon 750 kis erődöt épít, hogy ezzel biztosítsa a különben sík és védtelen határt egy esetleges ellenséges támadás ellen.

Wilde-né PAAL ROZSI

március 10-én d. u. 4 órakor

a Katolikus Körben

Ingyenes fűző bemutatót tart

A nagyvárad-i rendőrkezesztor fenntartotta a kártyajátékok betiltását

Nagyvárad. Saját tud. Az összes nagyvárad-i kávéházakban, vendéglőkben és egyéb nyilvános helyiségekben, valamint a zárt jellegű klubokban is egy-egy rendőrkomiszár jelent meg kedden este és közölte, hogy megjelenése percétől ezekben a helyiségekben mindentilte kártyajáték szigorúan tilos. A rendőrkomiszár a rendőrkezesztor szóbeli rendelkezésére hivatkozott és tudomására hozta, hogy az esti órákban folyt kártyaparti is beszüntetendő. Az érdekeltek érdeklődésére azonban közölte azt is, hogy a tiltó rendelkezés a kövekekkel játszott rómire nem vonatkozik.

Szerda délelőtt a nagyvárad-i vendéglősök és kávéások szindikátusának elnöksége, valamint a várad-i kávéháztulajdonosok és a helybeli klubok megbízottai megjelentek dr. Clonja Eugen rendőrkezesztornál és a kártyajátékok betiltására vonatkozó rendelkezés visszavonását kérték. A szindikátus vezetősége hivatkozott arra, hogy a kávéházak és nyilvános helyiségek közterhei megszorodtak és minden jövedelem csökkenés súlyosan érinti az érdekelteket. Hivatkoztak a kis kocsmáknak szerény kártyaszórakozására, amely mellett néhány pohár ital elfogy, de hivatkoztak arra is, hogy a kávéházakban az ugynevezett komersz kártyajátékok beszüntetésével a kávé és egyéb fogyasztásban is károsodás éri a kávéházakat. A klubok megbízottai arra hivatkoztak, hogy kikizárólag az ugynevezett házard kártyajátékok eltiltásáról szól törvényes intézkedés, amit portosan respektáltak és respektálnak is. A komersz kártyajáték megszüntetése nemcsak a kluboknak, de a Monopolnak is kárt jelent. Kérték, hogy vegye revizió alá rendelkezését a rendőrkezesztor.

Dr. Clonja Eugen rendőrkezesztor kijelentette, hogy kiadott rendeletére egyelőre nem tér vissza. Személyesen meggyőződött, hogy egyes helyeken pénzbe folyik a kártyajáték. Vizsgálat tárgyává fogja tenni a kérdést s majd azután dönt az elkövetkező megoldást illetően. Mindenesetre felhívta a kávéások szindikátusát, hogy készítsenek kimutatást arról, hogy egyeseeket a komersz kártyajáték beszüntetése milyen károsodással érint. Végül kijelentette, hogy csak azokban a nyilvános helyiségekben és klubokban lehet kártyával játszani, amelyeknek erre különleges engedélyük van.

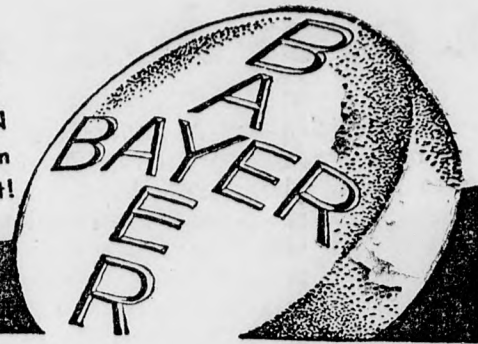
Az érdekeltek a rendőrkezesztor választát tudomásul vették és most azt az írásbeli határozatot igyekeznek megszerzeni, amelyet a rendőrhatalóságok akkor bocsátottak ki, amikor a házardjáték törvényt hatályon kívül helyezte egy egyszerűs ujjabb törvény, s amikor ez a hatósági rendelkezés tisztázta, hogy melyek azok a komersz játékok, amelyeket kávéházakban és klubokban kártyával is lehet játszani.

Nagyon fontos!

ASPIRIN

csak tablettákban

Utasson vissza minden port, mert ASPIRIN csak tablettákban kapható! És minden ASPIRINtablettán látható a »Bayer«-kereszt!

Cseh-Szlovákiában válságosra fordult a helyzet

A szlovákok kitartanak elszakadási mozgalmuk mellett. A csehországi németek is önállóságot követelnek

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia prágai és pozsonyi levelezőitől úgy értesül, hogy Cseh-Szlovákiában rendkívül súlyos a helyzet. A válság óráról-órára fokozódik. A prágai és a pozsonyi kormány között valóságos közelharc folyik, amelyet most már az is súlyosabbá tesz, hogy a 350 ezer főnyi cseh-szlovákiai németiség is kezdi a maga önállóságát önkormányzati uton követelni. Szlovákiában a hangulat általánosan a Prágától való teljes elszakadás tekintetében nyilvánul meg. A szlovák önkormányzat ugyanis rendkívül nehéz pénzügyi helyzetbe jutott azért, mert a prágai kormányzat a közös teherviselés címén mértéken felül megterheli pénzügyileg a pozsonyi kormányt.

Pozsonyban egyébként úgy látják, hogy Prága teljesen képtelen a helyzet megoldására s ezért a megoldást a szlovák kormánynak kell kezdeményezni.

Más oldalról a Frankfurter Zeitung is megerősíti a cseh-szlovák válság komoly voltát. A lap azt írja, hogy a múlt héten még másodrendű kérdésnek látszott a szlovákok függetlenségi törekvése, ami most a leghatározottabb formát öltötte fel. A pozsonyi kormányzatra a csehekkel való közös állami háztartás olyan megterheléseket ró, amiktől csak a Prágától való teljes elszakadás után lehet megszabadulni.

Zsidóvagyonok elkobzását és megdezsmálását követeli a cseh állandó gazdasági bizottság

Prágából jelentik: A cseh állandó gazdasági tanács sürgős előterjesztésben követeli, hogy a kormány léptessen életbe intézkedéseket azok ellen a cseh-szlovákiai zsidók ellen, akik 1938 október 1-je előtt elmenekültek az országból. Az állandó gazdasági tanács javasolja, hogy ezeknek a zsidóknak a vagyonát kobozzák el, az október elseje után külföldre költözött vagy menekült zsidók vagyonára pedig dezsmát szabjanak ki. A bizottság az olyan

cseh-szlovák állampolgárok ellen is hasonló intézkedéseket kér, akik külföldre valutát sikkoltak vagy vagyonukat kicsempészték az országból. A vagyon-elkobzásból és a dezsmából befolyó összeget az emigránsok hivatalos támogatására fordítanák.

Revai, a menesztett ukrán miniszter eltűnt.

Prágából jelentik: Kedden az a hír terjedt el, Revai ruszin miniszter, akit a prágai központi kormány felmentett állásából, Berlinbe utazott. Revai volt miniszter kedden eltűnt, de senki sem tudja, hova utazhatott.

Megvonták a végleges határvonalat a Duna és az Ung folyók között

A határmegállapító bizottság nyolc községet visszaadott a szlovákoknak, húszat pedig Magyarországhoz csatolt

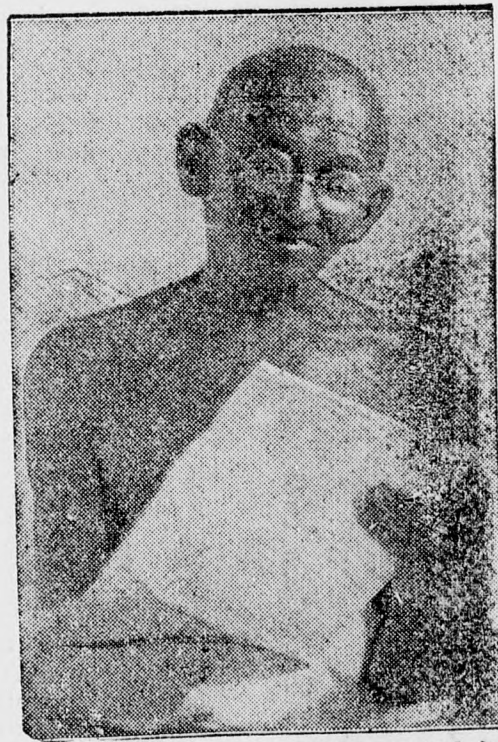
Budapestről jelentik: Az 1938 november 2-iki bécsi döntés alapján működő magyar-cseh-szlovák határmegállapító bizottság befejezte munkáját és március 6-án adta ki záró jegyzőkönyvét. Ez a bizottság volt hivatott a Duna és az Ung folyók közötti határszakasz végleges megállapítására. A megállapítás lényegében ugyanaz, amint a bécsi döntésben lefektették. Magyarországhoz a következő húsz falu került vissza: Vága, Alsójató, Nagycétény, Kalász, Nagysind, Pori, Révmagyarád, Felsővellő, Alsópokoragy, Podár, Felsőfalu, Rekenye-ujfalu, András, Ajfalucska, Jászó, Jászó-mindszent, Rudnak, Aranyhida, Mészpest, Bajánháza. Cseh-Szlovákiához 8 falu, illetve község került vissza. A bizottság döntése szerint a határőrök március 15-én déli 12 órakor hagyják el a demarkációs vonalat és foglalják el

végelesen új állomásaikat.

Március 14-én 0 órától 15-én 12 óráig ezen a szakaszon határozottan tilos a távolsági forgalomra. Az Ungtól keletre, egyelőre a demarkációs vonal képezi a határt. A mostani határmegállapításnál a kataszteri helyzetet vették alapul olyformán, hogy minden község megkaphatta kataszterileg nyilvántartott területét.

Magyarország területe és lakossága a múlt év végén.

Budapestről jelentik: A központi statisztikai hivatal jelentés szerint Magyarország területe 1938 év végén 104.913 négyzetkilométer volt, míg lakosainak száma ugyanebben az időben 10 millió 110.543 volt. A népsűrűség 96,4 négyzetkilométerenként.

Ghandi éhségsztrájkot folytatott, amivel ismét diadalra juttatta az indiai függetlenséget

Egy óra negyvenperces kergetőzés a halállal a croydoni repülőtér fölött

Londonból jelentik: A London melletti croydoni repülőtérén a párizsi repülőgép, mely rendszeres járatot bonyolít le London és Párizs között, nem tudott leszállni. A gépen a személyzetet kívül még hét másik utas volt, akikre a szakértők szerint, halál vár. A gép elülső kerekai ugyanis, amelyek felszállásnál az aeroplán testébe húzódnak, szerkezeti hiba miatt nem működtek, illetve közvetlen a leszállás előtt a pilóta észrevette, hogy

csak az egyik kerék nyílt ki, a másik bennrekedt.

Ez annyit jelentett, mintha egy ugyanolyan magasságú autó, mint ez a repülőgép, százhusz kilométeres sebességgel egyetlen kerékkel tíz méter magasságból valahova lezuhan.

Kedden délután két óra negyven percek jelent meg a párizsi repülőgép a croydoni légitámaszponton és SOS-jelket adott. Rádiójelekre hamarosan megállapították, hogy mi baj van.

Azonnal mozgósították két tűzoltókocsit, három mentőautót és a kórházban az orvosok bemosakodtak operációra.

A tűzhalálra ítélt repülőgép keringett a levegőben, az utasok angolokhoz méltó hidegvérrel szemlélték a mélységben sötétlő ezer és ezer embert, akik azért gyülekeztek össze, hogy szerencsétlenségüknek szemtanúi legyenek.

Most is megisméltődött ugyanaz az eset, ami hat héttel ezelőtt. Az utasok

tudomásul vették, hogy legfeljebb egy félóra áll rendelkezésükre ebben az életben.

Nyugodtan pezsgőt bontottak. Egymás egészségére ittak és a férfiak, amennyire segítségére lehettek a kiszolgáló személyzetnek, igyekeztek a bennrekedt kereket kiszabadítani.

A fáradtság hiábavalónak bizonyult. Hosszas rádiótanácskozás után a repülőgép pilótája kiadta az utasítást, hogy mindenki kösse magára az ejtőernyőt. Az utasok fölvetették, de miután nem volt gyakorlatuk az ugrásban, még gondolkodtak afölött, hogy vajjon a géppel szálljanak-e a földre, vagy ugorjanak ki.

Végül is úgy döntöttek, hogy megkísérik a leszállást.

A pilóta hol kétszáz méter magasba, hol ezeröttszáz méterre vitte a gépet. Egy óra negyven percig tartott ez a halálkeringés. Az egész játéka arra ment, hogy a motorban lévő benzint elfogyasszák, hiszen nyilvánvaló volt, hogy

a kényszerleszállásnál robbanás lesz és ilyekézetek minden olajtól és benzintől a gépen megszabadulni.

Négy óra husz percek végére a benzínóra nullát mutatott, az utasok meckapaszkodtak székeikben, egymásra mosolyogtak s ahogy a szemtanúk elmondták, a kapitány megfordította a sapkáját, még egyszer hátramosolygott:

— Csak nyugalom, tíz másodperc és vagy otthon leszünk, vagy a mennyekben találkozzunk!

Az utasok már a halálkeringés közepette számítógatásokat csináltak, hogy a kényszerleszállás esetén melyik volna a gépnek a legbiztosabb része. A közepét tartották annak.

A repülőgépen utazó nászutas párt kényszerítették, hogy oda üljenek.

Ilyen hangulatban érkezett a gép a földre.

Egy kerékkel, féloldalt, hatalmas porfelleg közepette végigszántott a croydoni repülőtérén. Az emberek befoglák a szemüket, a tűzoltókocsik szirénái feljajdultak és az autók versenyezve futottak a földet hasító repülőgép után. Szinte abban a percben érkeztek oda, amikor a gép kereket leálltak.

A pilóta mosolyogva ugrott ki. Szaladt a feleségéhez, aki a rádió útján értesült arról, hogy a férje milyen halálküzdelmet vív a levegőben. Utána elsőnek a nászutasok szálltak ki, majd a többi öt utas. A közönség hatalmas ovációban részesítette őket és szerencsekívánataival halmozta el a sikeres megmenekülésükért.

Az igazi katolikus ember típusát alakítja ki a Katolikus Népszövetség

Ünnepi közgyűlés egy bánügyi tagozatában

Temesvár. Saját tud. A szomszédos Bessenyei-telepen, amely a küssödi plébánia fiókközsége, most tartotta meg közgyűlését, ünnepi keretek között, a Katolikus Népszövetség ottani tagozata. Megelőzően a bessenyei telepi templomban ünnepi szentmisét mondott Frigyér Iván küssödi plébános, a Katolikus Népszövetség kütüni énekkara áhítatos énekekkel működött közre. A népszövetségi egyházmegyei központ részéről Martzy Mihály elnök és Meiszner Vilmos elnöki tanácsstag vettek részt. A Sztáron-féle helyiségben tartották meg ezután a közgyűlést, amelyet a népszövetségi dalárda négyesével énekeszámra vezett be. Frigyér Iván plébános megnyitóbeszédében hódolattal szölt XII. Pius pápáról és üdvözölte a központi vezetőség megjelent tagjait.

Martzy Mihály tanár, a Katolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei központjának elnöke emelkedett ezután szólásra és magas színvonalú beszédében mutatott rá arra, hogy a Katolikus Népszövetség a keretek közé csoportosult lelkeket akarja átfőrmálni a mai idők követelményeinek megfelelő tevéleges működésre.

A közgyűlést Makra Sándor vezette le. Makra Irén „Vért látok a keresztben” című szavala után az elnök Schronk Vilma egyházközségi nővér kérte fel a jegyzőkönyv vezetésére, Mészáros András ifjúsági elnök pedig a tagozat működéséről számolt be. A további jelentések után a közgyűlés megadta a volt tisztikarnak a felmentvényt és megejtette az új választásokat. A tagozat díszelnöke Váradi János, elnök Móczár László lett, helyettes elnök Makra Sándor, titkár Antal Ferenc, pénztáros Wert Mátyás, ellenőrök Háj József és Popovics Péter, a választmány tagjai Mészáros András, Kriszter Béla, Lovász József, Ritz Anna, Erdélyi Ilona, Ohát Anna. A kulturális szakosztály vezetősége: Erdélyi József, Horváth András, Forman András, Vencel István, Kerekes Sándor, Kerekes József, Vince Dező, Lebán Mátyás, Welt József, Szigeti József, karnagy Frint Lipót, helyettese Makra Irén, háznagy Wiciczky Borbála.

Miután Makra Sándor az új munkaév célkitűzéseit vázolta és Kriszta Béla elszavolta Mészáros László: Vád- és védőbeszéd című hatalmas költeményét, Fodor József hittanár, központú főtitkár mondogta az ünnepi beszédet.

— Azt az életben megátja testvérei problémáit és ezen problémák megoldásánál a teljes felelősség tudatával van eltöltve. Két eszme, a nemzeti gondolat és a szociális érzés mellett nem lehet ma észrevétlenül elmenni. Szent kötelesség a népi érzés, éppennyug, mint a lélekeozogólat. A vallási és a nemzeti gondolatot nem szabad egymással szembeállítani, ezeknek Krisztusnál kell találkoznunk. Áldozatkészéget, figyelmzettséget, kötelességtudást a keresztény parancsolatok betartásával, a vallásos eszellel megtestesítésével érhetünk el — a vallás tanításán keresztül akarjuk népünket megeegíteni és az erkölcsi nivóra felsegíteni.

Frigyér plébános köszönte meg az ünnepi szónok lelkesítő szavait, Meiszner Vilmos pedig a tagozat működéséről szölt elismerőleg. Miután pedig Móczár László elnök kijelentette, hogy a tagozat a központ céltudatos utasítását mellett becsületes keresztény munkát akar végezni, a királyhimmusszal ért véget a közgyűlés.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

DORIAN: ALIBI.
APOLLÓ: HAJNALHASADÁS.
CORSO: BULDOG DRUMOND VISSZATÉRESE és A PRÉMVADÁSZ BOSSZUJA.

Ami MEGTEHETSZ MA, NE HALASZD HOLNAPRA!

***épen ezért térj be MEG MA a

COLECTURA OFICIALĂ ŞI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

ELÁRUSITÓ HELYEIHEZ

és vásárolj Ariami Sorsjáték sorsjegyet, mert csak így léteztéséges, hogy március 15.-én, amikor a 19. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz, CAZDAC EMBERRÉ VÁLJ.

„Colectura Oficială” Oradea. Bulevardul Regele Ferdinand 11.

Ismeretlen hadirepülőgépek támadása egy holland gőzös ellen

Tangerből jelentik: Az Aurora nevű holland gőzöst ismeretlen nemzetiségi hadirepülőgépek a nyílt tengeren megtámadták. A hajó kapitány több hadihajótól szikratávíron kért segítséget. A gőzös helyzete 37.6 fok északi szélessége 33.7 nyugati hosszúság.

Németország gyárakban és közmunkákon egy tömegben foglalkoztatja a zsidóságot

Berlinből jelentik: A munkaügyi minisztériumban értekezlet volt, amelyen komolyan foglalkoztak azzal a tervvel, hogy azokat a zsidókat, akik nem tudnak kivándorolni, gyárakban helyezik el és közmunkákon alkalmazzák. Az ilyen zsidók közé azonban seholyse nem kerülnek munkát, hanem mindenütt egy tömegben dolgoznak.

Békét kér a madridi nemzetvédelmi tanács Franco tábornoktól

Castaldo tábornok, az új madridi hadügyminiszter tárgyalások céljából Burgosba utazott. — Madridban csak véres harcok árán tudja fenttartani uralmát a védelmi tanács

Madridból jelentik: A Reuter madridi jelentés szerint hétfőn éjszaka a köztársasági hadsereg több ezrede kommunista izgatásra fellázadt az új Nemzetvédelmi Tanács ellen. A spanyol főváros utcáin hétfőn éjszaka és kedden délelőtt heves tüzharcok folytak a lázadók és a köztársasági kormánycsapatok között. A Nemzetvédelmi Tanács a lakossághoz kiáltványt intézett, hogy a lázadás vezetőit löjjeék agyon, a zendülő katonákat pedig fegyverezzék le. A Nemzetvédelmi Tanács csapatainak kedden késő délutáni órákban állítólag sikerült elfolytaniok a felkelést és visszaszorítani a lázadókat a külvárosokba.

Besteiro professzor az új kormány nemzetvédelmi minisztere kedden rádiószerződést intézett a kommunistákhoz és felszólította őket, hogy csatlakozzanak a köztársasági haderőkhöz. Hangzott, hogy a Nemzetvédelmi Tanács elejét akarja venni annak, hogy a köztársaság a spanyol nép felett zsarnokoskodó kommunista hatalmába kerüljön.

A madridi nemzetvédelmi tanács átlátszó és zavaros szerepe.

Rómából jelentik: Az olasz közvélemény nagy figyelmet szentel a spanyolországi eseményeknek. Az új helyzetben az úgynevezett „nemzetvédelmi tanács” szerepe még mindig nem tisztázódott.

A *Giornale d'Italia* foglalkozva az eseményekkel megállapítja, hogy Castaldo tábornok, a nemzetvédelmi tanács elnöke régebben anarchista volt, de most mérsékeltbb irányba tolódott és a mérsékelt irányzat legkifejezettebb vezére. Castaldo bizonyos idő óta érintkezést tart fent Franco tábornokkal is, nem lenne tehát meglepetés, ha a küzdő felek között gyors megegyezés jönne létre.

Ettől függetlenül azonban Franco tábornok csapatai teljesen készen állanak a Madrid elleni támadásra és minden egyéb más eshetőségre. Mégis úgy érzi az olasz lap, hogy most már az Új-Spanyolország megszületésének bizonyossága előtt állunk.

A *Lavoro Fascista* keményebb hangot üt meg a társasánál. Szerinte a madridi „békeszerződés komédiát” Anglia és Franciaország készíti elő. Az új madridi kormány alakulása nem más, mint kísérlet arra, hogy trójai falovat csempésszenek be a nemzeti spanyol politika kialakulásába. A madridi védelmi tanács azonban — írja a lap — senkit sem téveszt meg Burgosban. A mesterkedés átlátszó és zavaros, mert a védelmi tanácsban olyanok is helyet foglalnak, akik a harmadik

Bosch

gyújtógyertya

milliószor bevált a versenyeken és a mindennapi használatban. A leghíresebb versenyzők értékelik a BOSCH gyújtógyertyát. Az Ön motorja is jobban fog működni, ha minden 15.000 km. után új BOSCH gyertyákat szerel be.

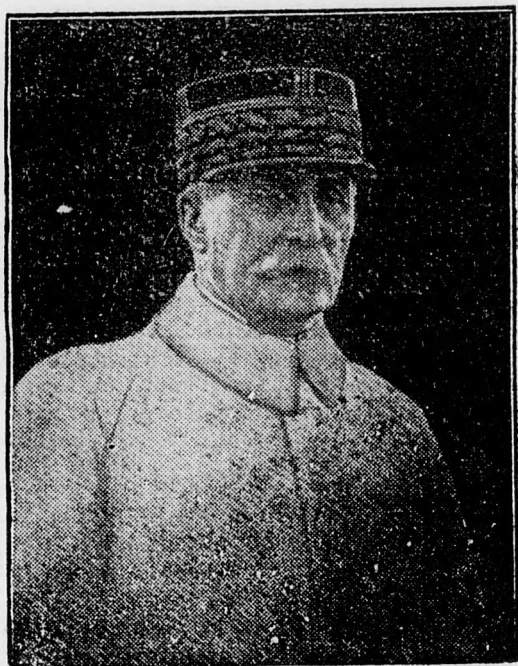
LEONIDA & Co. București
és fiókjai

Kapható az ország összes szaküzleteiben

Franco tábornokhoz utazott. A lap még azt is hozzáfűzi a jelentéshez, hogy Franco tábornok feltétel nélkül megadást követel.

Afrika nem fogadja be a szökött spanyol kommunistákat.

Párizsból jelentik: Az Oranban menekült nagyszámú kommunista vezetőkkel közölték, hogy jelenlétüket nem tartják kívánatosnak. Minthogy 140-re rug azoknak a Spanyolországból elmene-kült kommunista vezetőknek a száma, akik Oranban akartak megtelepedni. Oran kikötőjében megjelent egy francia hajó és a kommunista menekültek ennek a fedélzetén Marseillesbe utaztak. Az utasok között van La Passionara asszony a vérengző terroristanő is. Franciaországban egyelőre internáló táborokban helyezik el őket, további sorsukról még nem tudnak, mert Moszkvából vizs-szautasító válasz jött beutazási kérvényükre.

Petaín marsall, akit Franciaország a nemzeti Spanyolországba első nagykövetségül küldött ki. Petaín marsall, aki tevékeny részt vett a világháborúban, ma 83 éves.

Anglia befogadja hadseregébe az európai menekülteket

Londonból jelentik: Az angol alsóház keddi ülésén Hore Belischa hadügyminiszterhez kérdést intéztek, igaz-e, hogy az angol kormány idegen légiót akar alakítani a külföldi menekültekből. A hadügyminiszter erre a kérdésre válaszolva kijelentette, hogy nem alakítanak külön idegen légiókat a politikai menekültekből, de abban nem akadályozzák a menekülteket, hogy belépjenek az angol birodalmi hadseregbe.

internacionálnak és a vörös szakszervezetnek is tagjai.

A volt köztársasági vezetők tömeges menekülése.

Toulouseból jelentik: A keddi nap folyamán 24 spanyol köztársasági miniszter és tábornok érkezett repülőgépen a városba.

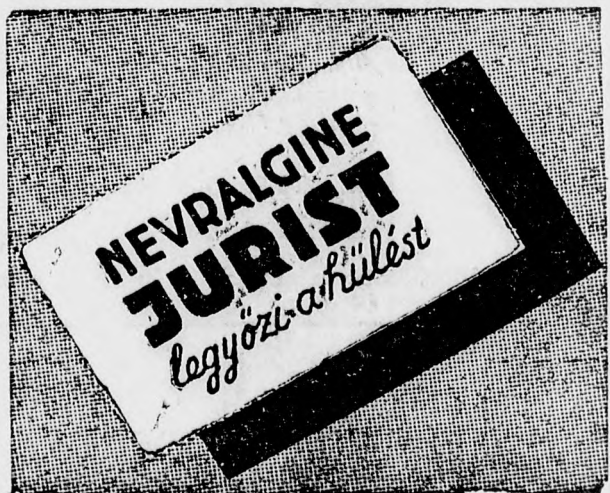
Párizsból jelentik: Negrin volt köztársasági spanyol miniszterelnök a *Paris Soire* munkatársa előtt kijelentette, hogy a spanyolországi vérontás most már rövidesen véget ér és minden rendbe jön. Azt is elmondotta, hogy nem szándékszik Párizsba megtelepedni, hanem vagy valamelyik külföldi várost vagy valamelyik vidéki francia várost választja állandó lakóhelyéül.

Negrin egyébként Párizsból Colongeban utazott, ahol megbeszéléseket folytat Azana volt köztársasági elnökkel.

Miaja rádióbeszéde a védelmi tanács békekészségéről.

Madridból jelentik: Kedden este Miaja tábornok, az új köztársasági miniszterelnök is rádióbeszédet mondott. Hangzott, hogy a Nemzetvédelmi Tanács azért alakult meg, hogy emberi módon, becsületesen érjen véget a polgárháborúnak. Nem akarunk több vért ontani hiába — fejezte be Miaja tábornok.

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* meg erősíti azt a hírt, hogy Castaldo ezredes a köztársasági spanyol kormány hadügyminisztere a fegyverszüneti tárgyalások megkezdésére Burgosba

Albert István riportsorozata:

Gyergyó fény- és árnyoldalai

Harc a legelőért. — Az iparosság helyzete. Gyergyóban minden úriasszony sző

(Negyedik közlemény.)

Csikszereda, március hó.

Külön fejezetet érdemel a 14 ezer hold erdő- vagyonnal rendelkező és a Gyilkostó területét is tulajdonában tartó közbirtokosság. György Fazakas István elnökletével mintegy kétmillió költséggel dolgozik. Jövedelméből, ha mérsékeltten is, juttat népjóléti és kulturális célokra is. A közbirtokosság tagjainak száma az összlakosság 80 százalékát teszi ki. A közös gazdálkodásra szervezetbe tömörült székely gazdák ezen összefoglalásos vagyonát mult év nyarán támadás érte: Gyergyóbékás lakossága egyszerűen, erőszakkal elfoglalta a „Lapos” nevű többszáz holdas mintalegelőjét. Később ugyanolyan módszerrel a „Sugó” nevű 10—14 éves ültetvényes véderdőt vette birtokába legeltetési célokra. Közigazgatási úton ezt a sérelmet orvosolni nem lehetett.

A helyszínre kiszállott bizottság azt igyekezett elérni, hogy a békásiak „közrendészeti okok”ból tartsák meg az önkényesen elfoglalt területeket, bizonyos haszonbérért. Ez nem látszott megnyugtató megoldásnak, hisz a közbirtokosság szükségére volt legelőjére. Végül is a közbirtokosságokat ellenőrző Nemzeti Szövetkezeti Hivatal utasította a közbirtokosságot, hogy birtokháborítás miatt indítson bírói eljárást.

— A per megindult — mondja György Fazakas István elnök —, de érdemleges tárgyalásra még nem került sor. Pedig telik az idő és ismét megindul tavasszal a legelőért a versengés, ha jobban el nem fajul. A pert igen gyakran kellett elnapolni, miután a békásiak szándékosan húzni akarják az időt. Február 27-ére volt legutóbb tárgyalásra tűzve az ügy, de akkor hivatalból, a nemzeti ünnep miatt napolták el. A gyakori elnapolások költségekkel és kiadásokkal járnak a birtokosságra nézve. A birtokosság mintegy 80 ezer lei költséggel elkészítette a Gyilkostó vidékének parcellázási és rendezési tervét, azonban a Nemzeti Turisztikai Hivatal mindig visszautasította a jóváhagyást, örökös kifogásokat emel, pótlásokat követel, ami hátráltatja a közbirtokosság vezetését munkarendje végrehajtásában.

2682 iparos — gyergyói érdekvédelem nélkül.

Az ipartestületek megszüntetése következtében a gyergyószentmiklósi 507, valamint a környékbeli 2175 iparosnak érdekvédelmi szerve Gyergyóban nincsen. Önzetlenül és önkéntes munkavállalással Stengel Károly és Strasser József régi ipartestületi vezetők vették kezükbe a gyergyói iparosok ügyét.

— Közel háromezer iparosnak és mintegy hat-hétezer munkásnak mondja Strasser József — a védelmére, könnyebbé tette még munkaügyi kirendeltségünk sincsen. Legközelebbi és illetékes Munkakamara Bácsauban és fiókja Csikszeredán van. Az ide-oda utazgatás nemcsak, hogy idő és munkavesztést jelent, hanem készpénzkiadást is jelent. Csupán egy iparmegszüntetés adózási bejelentéséhez szükséges bizonyítvány, mely itt 120 leibe kerülne, így 600 leibe kerül.

A részvétlenség mellett alig felelhet meg kulturális feladatának a Kereskedői Kör.

A többévtizedes Kereskedői Körnek az volna a hivatása, hogy magába foglalja a kereskedőtársadalom tagjait és az azzal rokonszenvező más foglalkozású jelentkezőket. Sajnos igen sok kereskedő nem érzi a közösségi összetartás szükségességét.

— Tagjaink létszáma — mondja Ferenczy Árpád elnök — 69-re szállott le. A napi egy lei, vagy havi 30 lei tagsági díj nemfizetése miatt azonban további esőkkenés várható. Újságok, folyóiratok, fűtött olvasó és játékszobák állanak rendelkezésre tagjainknak ezen csekély tagsági díj ellenében. De teljes a közönyt és részvétlenség. Nagyon súlyosan érinti a Kört, hogy minden rómkészlet után havi 800 lei illetéket kell befizetni, akár használják a köveket, akár nem. Azért működik a Kör és húsvét másodnapján kereskedő

műkedvelőink előadják a „Doktor úr” című bohózatot.

Művészet, háziipar, faragászat.

A székely szőnyeg, festékes és varrottas házi szövése, készítése valóságos művészi magaslatra emelkedett Gál Ferencné buzgólkodása folytán. Ez az úriasszony műértéket képviselő csodás „székely gobelin”-eket készít modern szövőszékén Nagy Imre, Aba Novák és más festőművészek székely tárgyú művészi festményei mintázásával. Tehetségét és született készségét nem rejti véka alá, hanem szívesen tanít másokat is. Nem mondunk nagyot, ha azt állítjuk, hogy ma Gyergyóban minden székely úriasszony szőnyeg, varrottasokat és háziipari vásznakat sző. Akárhol megfordultam, mindenütt szebbnél-szebb szőtteményeket láttam, eredeti szövőszékek segítségével.

Egészen újfajta, önműködő rendszerű, rendkívül ötletes szövőszéket konstruált Bálint Ákos kántortanító. Játsszi könnyedséggel egy gyermek is tud szőni vele vásznakat, szőtteseket, szőnyegeket. Rendkívüli érdeme a tehetséges Bálint Ákosnak, hogy amit tervez, azt házilag meg is csinálja. Még sokszor fogunk találkozni, ennek az átlagon felüli intelligenciával rendelkező „szermester” székelynek a nevével.

Különbén Gál Ferencné a budapesti Nemzeti Szalonban nemrég rendezett erdélyi magyar képzőművészeti kiállításán is nagy sikert aratott pompás háziipari szőnyegekkel.

A pusztulófélben lévő és kizárólag csak a Gyilkostónál található tiszafa művészetre készíti a faragó székelyeket. Az egyszerű székely emberek egyetlen bieskával pompás emléktárgyakat, bazarárakat készítenek, melyeknek értékesítéséből gond nélkül meglehet élni.

Kedvelt festőművésze Gyergyószentmiklósnak Karácsony János. Csak nemrég jött haza Nyabányáról, hol tanulmányait folytatta. Komoly, tehetséges székely művész, akinek szép tárlati sike-

rei voltak a múltban. A budapesti Nemzeti Szalonban rendezett erdélyi magyar képzőművészeti kiállításán ő is részt vett és képeivel nagy tetszést és elismerést érdemelt ki vezető művészkörök részéről.

Egy kis politika.

Léven egyetlen egy párt, melyben minden arravaló embernek nemzetiiségi különbség nélkül helye van: szabad politizálni is. A Nemzeti Újjászületés Frontjába, dr. Gál Alajos volt magyarpartii elnök felhívására, a város lakosságának 85 százaléka belépett, — mondja Sábau polgármester.

— Nem fektetünk fel külön listákat, de aki akarta, megjegyezhetette, hogy a Front magyar alosztályába kíván belépni. Ez azonban, véleményem szerint, felesleges, miután más nemzetiiségiük, mint székelyek, kevesen vannak. Különbén dr. Gaál Alajos orvossal állandó érintkezést tartunk fenn s ezen a téren teljes egyetértésben, a lakosság melegegésére, fogunk eljárni.

Sport.

A városnak régi, jelentékeny vagyonnal rendelkező sportegyesülete van: a Gyergyószentmiklósi Sportegylet. Régebben labdarúgással és birkózással is foglalkoztatta tagjait. Most csak két szakosztálya működik. Egyik a Korcsolya szakosztály, melynek elnöke: dr. Csiky János, a másik pedig a Tenisz szakosztály, ennek elnöke: dr. Gaál Alajos. A város sportolói között a teniszben Barabássy Babkó nevét kell megemlíteniünk, aki nemzetközi és országos viszonylatban is kitűnően szerepelt minden jelentősebb versenyen. Rajta kívül mindkétmezőbeli ifjúság nagy élvezettel hódol más sportoknak is, de legkivált a turisztikának, ami érthető is a „Székely Svájc” tövében.

Korzó.

Az esti korzó a sok gond, bú, haj között is meglepően népes.

Jól öltözött szépasszonyok, leányok a városi házi saroktól az örmény plébániáig tereferélnék gondtalanul, legalább néhány esti félórán át.

Vendéglők, italmérőhelyiségek, ha nem „mennek” is olyan forgalommal, mint máskor, de mindig akad egy-két „vagaszt borban találó” elkeseredett székely... Kávéház csak egy van, de ügylátszik, az is sok a gyergyóiaknak. Csak átutazó idegeneket lehet látni az ablakokon át. Már többen és nagyobb élvezettel hallgatják Sándor István kiténő cigánybandáját. Mert ízeletni kell, ha bódítószerek útján is: borral, dallal muzsikával... Azután meg lesz valahogy: a márciusi félénk, bizonytalan napsütés felhőszárnyán, a gyergyói hegytetők felől is, ha lassan, de jön a tavasz virágos fogatán...

Végre, ma sikerült bejutnom a **DACIA** ELÁRUSÍTÓ HELYEIHEZ, hogy **SORSJEGYET** vásároljak az **Állami Sorsjáték MÁRCIUS 15.-iki huzására.**

A 19. sorsjáték, amely most kezdődik, a milliósok új seregét fogja megteremteni, MINTHOGY A SORSJEGYEK 63%-a NYER.

Az **Állami Sorsjáték** új terve a négy osztályban

4 nyereményt a 6.000.000, 64 nyereményt a 1.000.000, 60 nyereményt a 200.000, 590 nyereményt a 100.000 és számtalan más nyereményt oszt szét.

Helyi cím:

COLECTURA „KIRSCH” Sas passage főbejárat

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450 negyedévre 225, egy hóra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénzjárási csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Széles és hűvös idő, futó záporok, eső és havazás. Javulás csak egy-két nap múlva várható.

MA ÁLTALÁNOS ZENETILALOM. Miron Cristea patriarka elhunytá alkalmából ma általános zene-tilalom van. Mozik sem tarthatnak előadást.

PÁLYÁZAT AZ EGYEDÁRUSÍTÁSI TAN-KÖNYVEK MEGIRÁSÁRA. Bucuresti. Saját tud. A nemzetnevelésügyi minisztérium állami egyed-árusítást rendelt el a tanítóképző iskolák tan-könyveinek nagyrésztére is, így az összes román nyelv és irodalmi, a felsőosztályos természet-tudományi, a felsőosztályos történelmi, valamint a fizika-kémia és földrajz tankönyveire is bizonyos osztályokban. A minisztérium pályázatot hirdet az egyed-árusítású tankönyvek megírására.

Zürichi zárlat. Párizs 11.66 egynegyed, London 20.63 fél, Newyork 439 hétnyolcad, Brüsszel 74.06, Milánó 23.15, Amszterdam 233.62, Berlin 176.62, Prága 15.05, Varsó 83, Belgrád 10, Bucu-resti 337.

KIÁSTÁK APPERTUS VÁRÁNAK ROM-JAIT. Constantából jelentik: Oltescu királyi helytartó megtekintette Appertus várának rom-jait, amiknek kiásása folyamatban van. Az ásásokat *Lambrino* professzor, a bucaresti régiségtani múzeum igazgatója vezeti.

Költöztetik a szatmári vasuti felügyelőséget. Szatmár. Saját tud. Ismeretes, hogy a központi vasutigazgatóság az új közigazgatási szabályzat összeállítására következtében a vasuti szervek beosztásánál nagy változásokat végzett. Az igazga-tóság az itteni pályafenntartási és pénzügyi fel-ügyelőséget Kolozsvárra helyezte, illetve az ottani kerületi felügyelőségbe olvasztotta. A felügyel-őség költöztetését már megkezdték. A felügyelőség-gel együtt több mint száz család hagyja el Szat-márt.

JÉGOLVASZTÓ VEGYISZEREK A REPÜ-LÉS BIZTONSÁGÁNAK FOKOZÁSÁRA. London-ból jelentik: A légiügyi minisztérium kísérleti la-boratóriuma jégolvasztó vegyszert készített, amely lényegesen fokozza a repülés biztonságát. A szer-rel kezelt szárnyakra a magas hideg légrétegben lerakódó jégkéreg megolvad, ami kiküszöböli a repülőszerecséltenségek egyik nagyon gyakori okát.

A nagyváradai Liszt Ferenc zenekar összes tag-jait kérjük, hogy a jubileumi hangverseny elő-készületeire való tekintettel a március 9-iki, csüt-örtöki próbán pontosan megjelenni szivesked-jenek.

A VILÁG LEGNAGYOBB TEMPLO-MA. Londomból jelentik: A világ legnagyobb temploma, a liverpooli római katolikus szé-kese gyház építkezése befejezéséhez közeledik. Az óriás templom építéséhez eddig 3.000.000 téglát és 10.800 négyzetméter gránitot hasz-náltak fel. A székesegyházat a jövő évben szentelik fel ünnepélyesen.

Csikmegyei rövid hírek. Csíkszereda. Saját tud. Kurkó Ferenc 41 éves csíkszentdomokosi napszámost a törvényszék az enyhítő körülmé-nyek figyelembevételével hathavi elzárással súj-totta, amiért Kovács Antal 21 éves legényen ha-láltkozó sulyos testiesztést okozott. — Erőss Dé-nes csíkszépvízi gazda csúre egyik éjszaka le-égett. A csendőrség elfogta Herman János gyi-mesföldöki illetőségű lakost, aki korábban szoi-gája volt Erőssnek és abból az időből elszámo-lási különbözetek miatt bosszút esküdtött gazda-ja ellen. A gyújtogatást beismertette. — Stein Li-pót gyimesbükkői fakereskedő Bilibók György fu-varosa útján 10 köbméter fát helyezett el Szőcs András odaváló lakos udvarán. Szőcs a fát ellu-lajdonította. Eljárás indult ellene.

Halálozás. A köztisztviselőben álló temesvári Reiber-családnak mély gyászja van. A család egyik tagja, Reiber Henrik, a magyar társada-lombiztosító főtisztviselője Budapesten negyven-két éves korában elhunyt. Gyászolják felesége, leánya, édesanyja és testvérei, akik iránt nagy részvét nyilvánul meg.

ÚJ TEMPLOMOK RÓMÁBAN. Rómá-ból jelentik: Bár Róma elsősorban temp-lomainak sokaságáról híres, a lakosság számá-nak állandó emelkedésével járó kiterjeszkedés egész új városrészeket hagyott templom nélkül. A hiányt most iparkodnak lázas sietséggel pó-tolni, úgyhogy az utolsó nyolc év leforgása alatt nem kevesebb, mint negyven új templomot si-került Rómában megnyitni. De ezek mellett még igen nagy a nyilvános kápolnák száma, amelyek a plébániatemplomok megépítéséig mint szükségképpén szerepelnek. Érdekes még azt is megjegyezni, hogy az új templomok leg-nagyobb részét szerzetesek kapták meg.

Misszió Nagymajtényban. Az elmúlt héten na-gyon jól sikerült missziót tartott P. Vargha Ire-neusz dévai házfőnök-plébános. Vasárnap volt a misézó ünnepélyes befejezése. Az impozáns plé-bániatemplomot zsúfolásig megtöltötték a hívek, az ünnepi szentmisét Diezig Béla plébános tar-totta. Este gyertyás körmenet fejezte be a lelki elmélyülésnek kezdetleges hetét.

A Fráter-nemzettség közgyűlése

Bihar- és Szabolcs megyék régi családai között is előkelő helyet foglaltak el minden-kor a Fráterek. A család nagyrészben Ma-gyarországon él ma, de Fráter Lóránd szív-hezszó bűbájos dalait Erdélyszerte dudolják s míg magyar dal él a nép ajkán, a Fráter-dalok sem hallgatnak el. Érdekes hír érkezett most a Magyarországon élő Fráter-családról. A Fráter-nemzettség tagjai népes összejöve-telt tartottak a budapesti Tisza István Társas-kör klubhelyiségében. A nemzetiség tagjai a családi közgyűléseken elhatározták, hogy egye-sületet alakítsanak és belépnek a törzsekös magyar nemzetiség szövetségébe. A közgyű-lésen megjelent többek között Tomcsányi Gyula miniszteri osztályfőnök, Fráter Jenő ny. altábornagy, Fráter Iván miniszteri osz-tálytanácsos, Fráter György iparügyi műszaki főtanácsos, Szemere Béláné, Fráter Eszter és még sokan mások. A családi közgyűlést Frá-ter Jenő nyitotta meg, majd dr Fráter Iván, a Johannita Lovagrend tagja tartott előadást a hagyományok tiszteltéről, az elhomályosi-tott magyar lelkiség felbúrtatásáról és az át-ható magyar nemzeti felbúrtatásáról és á-polásáról. Indítványára a Fráter-nemzettség jelenlévő 57 tagja táviratban fejezte ki hódol-atát a kormányzatnak és ugyancsak távira-tilag köszöntötte a család neoztorát, egyben elnökét, dr Fráter Imrét, akit betegsége aka-dályozott meg a személyes megjelenésben.

AZ E. G. E. HÁZTARTÁSI TANFOLYAMOT RENDEZ KÉZDIVÁSÁRHELYEN. Saját tud. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tervbette, hogy Kézd-i-vásárhelyen április 17. május 28 közti időben női háztartási tanfolyamot rendez. A tanfolyam a római katolikus földmivesiskola helyiségeiben lesz és arra a városból és közelvidékről már sokan je-lentkeztek. Érdeklődők forduljanak Földi István tanárhoz (Tg.-Săuceș), aki részletesebb felvilágo-sításokat ad.

Há léghuzatba kerül...

Ez az új léghuzatban áll. Ha nem dör-zsöli be magát **Carmol**-al, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen

Feljegyzések

Minden statisztikai adat, mely nemzet-ségek szerint tárgyalja Erdély gazdasági kér-déseit, rendkívül érdekes és tanulságos, sok-féle okból.

Az első az, hogy ilyen hivatalos statisztika alig van. Az 1935. és 1936. évekről szóló *Anuarul Statistic* — az egyedüli hi-vatalos közlés az 1930. évi népszámlálás ered-ményeiről — csak a népesedési és iskola-ügyi fejezetekben csoportosítja nemzetiségek szerint adatait.

A második ok az, hogy minden ilyen gazdasági adatgyűjtés tükröz tarthatna élénk, melyben tanulmányozhatnók mindennapi küzdeleink valóságos arcultatját: nem azt, amit több-kevesebb képzelőerővel megfes-tünk magunkról, hol a valóságnál sötétebb, többnyire azonban annál rózsásabb színek-kel, hanem azt a másikat, amit a népek mun-kájukkal formálnak ki az anyagból, amely körülveszi őket.

Nagy érdeklődéssel olvastuk el ezért azt a cikket, mely a kolozsvári *Tri-buna* egyik közelebbi számában (1930. III. 6—59. sz.) lá-tott napvilágot dr. Romulus Damian alá-írásával. Az erdélyi banktörökéről szól a cikk, azt nemzetiség szerint csoportosítja, sőt ki-számítja azt a fejkvótát is, ami ebből az er-délyi nemzetiségek minden egyes fidra esik.

Mihez kezdünk azonban ezekkel az adatokkal, amikor a cikkből egyfelől nem árulja el, hogy milyen módszerrel, minő számítások segítségével jutott el ehhez a megoszláshoz, másfelől pedig a megoszlást csak három csoportig viszi: a románok, a zsidók és a... kisebbségek csoportjáig?

E számítás szerint egész Romániának banktörökeje (alaptörke és tartalékok) összesen 9.3 milliárd lei, amiből román kezekben van 1.4 milliárd, zsidókéban 6.2, magyar és német kezekben pedig együtt 1.7 milliárd. Vagy fejkvóta szerint minden egyes románra 98, zsidóra 5341, magyarra és németre pedig 719 lei esik.

Aki ezt a tanulmányt megírta, annak nyilván minden adat rendelkezésére állott, még pedig bizonyos nemzetiségi osztályozás szerint. Mődjában lett volna tehát a csoportosítást minden nemzetiség szerint külön el-vegezni. Azzal, hogy a németeket, nevezete-sen a szászokat egy kalap alá vette a magya-rokkal, erősen eltorzította a képet: ki ne is-merné Erdélyben azt a nagy különbséget, ami e két nép tökeereje között van, különö-sen, ha azt a népesség számmal is arányba állítjuk, ahogyan azt a cikkből teszi. Más-felől pedig azt a gyanút kelti ezzel az össze-vegyítéssel, hogy a magyar fejkvóta — sa-ját adatai szerint is, amelyek eredete felől közelebbről nem tájékozott, — a legkisebb a sorban. Ez egyébként igen valószínűnek is látszik.

Hasznos volna tehát, ha adatait a ma-guk teljességében közzé tenné s ezzel mó-dot adna arra, hogy abból mindenki külön levonhassa a maga tanulságait, vagy — ha szükséges — vitába szállhasson azokkal. (Skin.)

Tömeges erdőbűntetések a csíkszeredai bíró-ságnál. Saját tud. A helyi járásbíróóság elsőfokon, a törvényszék pedig másodfokon naponként két-százra tehető számban foglalkozik erdőbűntetési kihágásokkal. Ime egy kis izelítő a 3—30 napi el-zárás, 500—3000 lei között mozgó ítéletekből. András Antal gyimes-csügi, Balázs Dénes gyer-gyócsomafalvi, Szentes Adám kászonfelfizi, Silló Félix madéfalvi, Aczel Ignác taplocai, Gyűjtő Pál csíkszentimre, Kósa András kászonimperi, Jakab Ferenc tusnádi, Prezmer János gyimesi, Péter Gyula csíkszentmiklósi, Dénes Bálint mind-szent, Kristály Ferenc csíkszentdomokosi, Kosz-tándi András gyergyóditrói, Rahán Andrei gyi-mesi, Simó Jenő mindszenti és Kósa István csik-szentmiklósi lakosok fölött ítélték a bíróság, legtöbb esetben távollétükben. Ezért az érvény-ben lévő kegyelmi rendelkezés alkalmazását sem volt aki kérje, bár legtöbb része az ügyeknek kegyelem alá esett volna.

A falusi cirkusz medvéje összemarcangolta egy ember kezét. Nagykanizsáról jelentik: Stand István 56 éves nagykanizsai lakos Pat községben a kocsmában dolgozott, mint kíséző. A falusi cirkuszosok érkeztek és a kocsmaudvaron ütötték fel tanyájukat. Stand játszani kezdett a ketrebe zárt medvével és ennyivalót akart neki adni. A medve elkapta a szerencsétlen embernek előbb az egyik, majd a másik kezét is behúzta a rács között és borzalmasan összemarcangolta. Az eszméletlen embert az odasiető cirkuszosok szedték ki a medve mancsai közül és súlyos állapotban beszállították a nagykanizsai kórházba. A vizsgálat megindult.

Ki korán kel és Diana sóborsszesszel dörzsöli be tagjait egész nap nem fárad el.

Elkészült Dés város új költségvetése. Saját tud. Dés város polgármesteri hivatala most állította össze az új pénzügyi év költségvetését. A rendes költségvetés végösszege hatmillió lei, míg a rendkívüli költségvetés hárommillió leiről szól. Utak javítására közel félmillió, a városi elemi iskola építésére hatmillió lei van előirányozva. E költségvetéssel kapcsolatban szó van egy esetleges két és félmillió kölcsönről és egy kétmillió segélyről. Az utóbbi összeget a szamosi helytartóság bocsátaná a város rendelkezésére. A város évente huszezer lejt juttat a római katolikus, református és zsidó hitfelekezeti iskolák segélyezésére.

Bűnügyi kavardás egy hangszóró helyett küldött patéfon körül. Csikszereeda. Saját tud. Még 1936-ban, Domokos Jakabné, az ismert műkorcsolyázónő megrendelt Epstein Ferenc helybéli rádiószereletől egy hangszórót, mely a jégpálya zenészoigáltatásánál volt hivatva szolgálni. Epsteinnek a kezéhez Domokosné ki is fizetett 3300 lejt. Nagy volt a meglepetése Domokosnéra, amikor csomagot kapott, melynek tartalma azonban nem a megrendelt hangszóró volt, hanem egy — patéfon. A csomagot természetesen nem vette át. Azt Epstein is visszaküldötte. Kárterítésképpen ezzel szemben visszafizetett Domokosnénak 1700 lejt, míg az 1600 lejt nem tudott elszámolni. A körülményes ügy végül is a bíróság elé került, amely bizalommal való visszaélést Epsteint 5000 lejt pénzbüntetéssel és az 1600 lejt visszafizetésével sújtotta.

Nyilvános nyugtázás. A nagyváradi lat. szert. egyházmegyei tanítók folyó évi február 20-iki esztélye alkalmából a tanítói Önszegélyző Alapra adakoztak: 1000 lejt: N. N. 500 lejt: dr Cziffra Kálmán, Gresinczy Antal, dr Szirmay Lajos, Zitzmann Ferenc, 300 lejt: Balaskó Ferenc, Kenéz András, Molnár D. Kálmán, Népszövetségi Hitelezet. 250 lejt: dr Medvigy Ferenc, Magyar Altalános Hitelezet. 240 lejt: Magyar György, 200 lejt: Andrásy Károly és Fiai, Agrár Takarékpénztár, Beóthy Andor, özv. Cseprega Miklósné, Clintók Jenő, Dévald László, Dobozy György, Erdélyi Bank, Imrik S. Zoltán, Istvánffy I., Kolozsvári Takarékszövet. dr Kassay Kálmán, Lestyán Endre, La Roche és Darvas, Markovits Manó, Müller B., Nagy István, Orás László, Ötvös I., Premontrai rend, Pinteá Gheorghe dr Schriffert Béla, Steiner M., Paróczay I. 150 lejt: Domokos Lászlóné, Fráter Géza, Fenessy S., Győri Ferenc, dr Gyöngyösi István, Tóth S., Wagner Nándor, Zöldy Bertalan, Zumpfő Ervin. 120 lejt: Mokok Kálmán. 100 lejt: dr Andriška József, Alapítv. pénztár, Békely Ferenc, Bernácsik Mária, Bíró Márk, Bozsák M., Beznák Béla, Bieleck József, Bihar megyei Takarékpénztár, Berkossy J., Boér János, Buday Károly, Betuker M., dr Borbély L., Czege János, Doroszlóczy I., Follmann Géza, Fekete Károly, Fedorék I., Gahér M., Gremperger Camil, Gálffy Sándor, báró dr Gerliczy István, Godény László, Gyapai I., Giell Miklós, Hosszu L., Horváth Ferenc, özv. Harmathy Károlyné, Joó Lajos, Irgalmas Rend, Juhász M., Klemené Rezső, Kraus Samu, Krajcsik István, Krámer Károly, Komzsik Alajos, Körösi Károly, Kádár Mária, dr Krüger Jenő, Kozta János, Kozta Mihály, Krisztik János, Lammal József, Muhary Béla, özv. Mokok Sándorné, Mandics Viktor, Major János, Mellau István, özv. Mann Gyuláné, Marosi Endre, Marxer Antal, dr Némethy Gyula, dr Nemecek József, Papp János, Papp Sándor, dr Patzkó Elemér, Polgári Takarékszövet. Pinteá Alexandru, dr Popity János, Pinter István, Rác János, Réz Andor, Steib N., dr Scheffler János, Südy Jenő, Sebestyén Dezső, Steiner László, Steiner Sándor, Schiller Ferenc, Somossy Viktor, Sneff János, Szentpályi Gyula, Szöcs Dénes, Szeszich Elek, özv. Szűts Gézánné, Takács János Chet., Váradi Boldizsár, Wallner Győző, Zay Albert. 55 lejt: Tamási A., dr Tempfli F. 50 lejt: Antoni Mária, Barátky Béla, Balázs I., Csoma Károly, Feld Erzsébet, dr Kuncz I., Kovrig Gyula, Kiss Endre, Kaveczky Erzsébet, Lestyán Kálmán, Miklós Gáborné, Márk Lőrincz, Rozsly István, Székely Lajos, Szabó Teréz, Tóth László, Vácsi Ilona, Kiss Béla, dr Nemlacha Bódog, Krisztik János, Kugler Róza, özv. Kótvass Györgyné. 40 lejt: N. N., N. N. Fenti adományokért ezúton is hálás köszönetet monda a nagyváradi katolikus tantestület vezetősége

Elfogták Aradon a nagyváradi fogház szökevényeit. Nagyváradi. Saját tud. Kedden elfogták Aradon a néhány héttel ezelőtt a nagyváradi fogházból megszökött Tóth Gyulát és Serban Mihályt. A két szökött fegyenc tört be a Standard és a Faur üzemekbe is. A mai nap folyamán átszállítják őket Nagyváradra.

KIFÜGGESZTIK A VASUTI JEGYEK ÁRÁT A PÁLYAUDVAROKON. Bucurestiből jelentik: A CFR ellenőrző bizottsága megállapította, hogy a mai vasúti árszabályzatok nem tüntetik fel pontosan azokat az összegeket, melyeket az utasoknak fizetni kell, ezért elrendelte, hogy a jövőben az összes vasúti állomásokon a helyes és pontos árszabást ki kell függeszteni. Ezekben a táblázatokban benne lesz minden egyes állomásra szóló jegy ára, de ezeken kívül felfogják tüntetni az esetleg különféle pótlékok címén fizetendő összegeket is.

Feltételes büntetéselengedésben részesült egy tizenkilenczerecs lopásért elítélt csicsói lakos. Csikszereeda. Saját tud. Győrfi Árpád csikszerecsói 39 éves, jócsaládból származó gazdálkodó rossz társaságba került és annak tagjaival mintegy tizenkilenczerecs kisebb-nagyobb lopást követett el. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével egyévi elzárásra és kétezer lejt pénzbüntetésre ítélte. Győrfi a fogházban jól viselte magát, a fogházigazgatóság méltónak találta a büntetőtörvénykönyvben, a büntetés háromnegyede kitöltése után alkalmazható feltételes büntetés elengedésére és így Győrfi szabadlábra került. — Győrfi különben igen jó családból származó székely ember, akit csupán a könnyelműsége és kalandvágya sokort bűnbe.

*** Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek,** akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülésük legyen, a természetes „Ferenc József“ keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve — sok esetben a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

FÜGGŐÁGYAS III. OSZTÁLYU KOCSIK AZ OLASZ VASUTAKON. Rómából jelentik: Az olasz államvasutak legközelebb kísérletképpen függőágyakkal ellátott harmadosztályú kocsit helyeznek forgalomba éjszakai utasok számára. A függőágyat igénybevevő utasnak csekély pótdíjat kell fizetnie. Az újítást egyelőre a síelőknek fenntartott vonatokra korlátozzák, hogy a téli-sportolók kényelmesen tehessek meg az utat a városok és a hegyek között.

ÖTEZER VILLANYKÖRTÉT LOPTAK. Budapestről jelentik: Egyik fővárosi izzólámpagyárban hónapokkal ezelőtt észrevették, hogy feltűnően sok lámpa tűnik el. A detektívek nyomozása alapján vasárnap reggel elfogták Varga Lajos 24 éves, Kardos, László 33 éves és Szőke Jánosné, született Fazekas Klára 22 éves gyári alkalmazottakat, akik nyolc hét alatt nem kevesebb, mint ötezer izzólámpát loptak el több mint 4000 pengő értékben. Beismerő vallomásukban elmondották, hogy a lopott lámpákat becsempészték a városi szállításokra eszközölt teherautóba, majd orgadánknak adták el a villanykörtéket. A tolvajbandát letartóztatták.

Nagyszabású építkezések Désen

Szegényház, gőzfürdő és iskola építését tervezi a város

Dés. Saját tud. A tavaszi idő közeledtével országszerte megindulnak a közmunkák s egyes városok vezetői is nagyszabású tervek megvalósítására törekkenek. Dés város vezetői, amikor a polgárok érdekeit szolgáló terveket összeállították, kizárólag a feltétlen szükségesség elvére helyezkedtek s ezért itt nem beszélhetünk nagyszabású vagy ehhez hasonló álmokról, hanem csak égetően szükséges dolgok megvalósításának tervéről.

A város jelenlegi polgármestere Pop Cornel dr, aki már másodszerül a város polgármesteri székében, munkatársával, a nem régen kinevezett Scherhauser ny. ezredes, alpolgármesterrel — számbavéve az anyagi lehetőségeket — az alábbi program megvalósításán dolgozik.

Városi szegényház az elaggott és munkaképtelen szegények számára, városi gőz- és kádfürdő és elemi iskola építése.

Körülbelül kétszáz-kétszázötven azoknak a munkaképtelen öregeknek a száma, akiknek eltartásáról a városnak kell gondoskodnia. Részükre a város szegényháza akar felállítani, mely célra igen alkalmas volna a kolozsvári Sebestyén bank tulajdonában levő dési Voith-féle régi szeszyár, melynek megvétele ügyében a város fel is vette a tárgyalás fonálát.

A város polgárai részére nélkülözhetetlen intézmény egy gőz- és kádfürdő felállítása, melyet ugyancsak a régi szeszyárban levő gőzfürdő teljes átalakításával óhajt a város vezetősége megvalósítani.

Az ingatlan többi részét a város parcellázás útján oly módon szeretné értékesíteni, hogy a szegényház és fürdő céljaira kiszakított rész, mint tiszta haszon maradjon meg az értékesítés után.

Ezekon kívül új elemi iskola építését is tervezte a város és — mint megírtuk — a Rákóczi-ház telkének értékesítéséből igyekeznek ezt felépíteni.

A budapesti valutaügyszesség elfogatóparancsot adott ki egy párizsi magyar bankár ellen és elkoboztatta vagyonát

Budapestről jelentik: Egy Párizsban élő magyar bankár budapesti vagyonának elkobzásáról döntött most a valutabíróság Breitner Ernő pesti bankár vagyonát kobozták el.

Breitner jól ismerik Budapesten tőzsdei körökben. A világháborút követő inflációs időkben merész tőzsdei spekulációkkal hatalmas vagyont szerzett, később azután elvesztette vagyonának jó részét és külföldre vándorolt. Felszámolta budapesti bankházát és Párizsban nyitott banküzletet.

Párizsi bankházában nagyarányú kötvényüzleteket bonyolított le és mikor a magyar kötvényeket külföldön busás haszonnal lehetett értékesíteni, Breitner budapesti hozzátartozói révén egyre nagyobbértékű kötvényeket csempésztetett ki Budapestről Bécsbe, onnan pedig Párizsba.

Hónapokon keresztül folyt a nagyarányú kötvénysibolás, amíg egy névtelen bejelentés leplezte a valutaügyszesség előtt Breitner Ernő üzleit.

Valóságos futárszolgálatot létesített a kötvények csempészésére.

A valutaügyszesség megállapította az ügy minden részletét és Breitner Ernő ellen a valutatörvénybe ütköző bűncselekményekért elfogatóparancsot adott ki.

A nyomozás során megállapították, hogy Breitner Ernőnek Budapesten körülbelül harmincezer pengő (kb. egy millió lei) értékű vagyonavan.

A Párizsban élő magyar bankár egy budai bérház felét örökölte s az örökségből harmincezer pengő jutott rá. Ezekután a valutaügyszesség indítványt terjesztett a büntetőtörvényszék valuta tanácsa elé, hogy Breitner Budapesten feltalálható vagyonát kobozza el, mivel a párizsi magyar bankár kötvénysibolásával megkárosította a magyar államkincstárt.

A valutabíróság most elrendelte a párizsi magyar bankár pesti vagyonának elkobzását és úgy intézkedett, hogy Budapesten lévő harmincezer pengőjét az államkincstár számlájára a postatakarékpénztárnál kell elhelyezni.

Kedvező fordulat a túri plébános politikai perében

Bucurestiből jelentí saját tudósítónk: A katonai Semmitőszék kedden foglalkozott L. Kodol Gáspár túri plébános ügyével, a kolozsvári katonai törvényszék még november 16-án héthónapi elzárásra ítélte, a román nemzet megsértése miatt, mert templomában egy zászlót találtak, amelyre ráöltött vászondarabban letakarva, a szent koronát Szűz Máriának felajánló Szent István képe látható. A katonai Semmitőszék megsemmisítette az ítéletet, mert a szándékosság indoklását nem látta elegendőnek és a nagyszabani katonai törvényszékhez utalta át az ügyet új tárgyalás lefolytatása végett.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei: Az évad legjobb zenés vígjátéka: a Bubus

Mint már jelentettük, a Thalia kitűnő operettgyűjtése e hét szombatján újra megkezdte az előadásait. Szombaton este és vasárnap délután a szomjas krokodil kerül színre, teljesen úgy, mint az előző előadásokon. Vasárnap este pedig már a ciklus egyik újdonságát, Vaszary Gábor, Szécsény Mihály és Losonczy Dezső legújabb zenés vígjátékát, a Bubust mutatja be a társulat. A Bubus az idei szezon legnagyobb zenés vígjáték sikere. Pesten közel 100 előadást ért meg. Szellemes, könnyed és mestersen megrajzolt mai figurák a Bubus szereplői s különös érdekessége, hogy minden egyes szerepe a legérdekesebb és legnagyobb hatású színészi alakításokra ad alkalmat. A Gróf László rendezésében és Schreiber Alajos vezénylete mellett színrekerülő Bubus minden bizonnyal sikert fog aratni.

MŰSOR:

Március 11. szombat délután 5 óra: Nincs szebb, mint a szerelem. (Olcsó helyekkel.)
Szombat este 9 óra: A szomjas krokodil.
Március 12. vasárnap délután 3 óra: Nincs szebb, mint a szerelem. (Olcsó helyekkel.)
Vasárnap délután 3 óra: A szomjas krokodil.
Vasárnap este 9 óra: Bubus.
Hétfő este 9 óra: Bubus.
Kedd délután 5 óra: A hölgy hozzám tartozik. (Olcsó helyekkel.)
Kedd este 9 óra: Bubus.
Jegyek elővételben az összes előadásokra szerdától kezdődőleg már válthatók a színház baloldali elővételi pénztáráján naponta délelőtt 11-1 óráig és délután 4-6-ig.

KÖZGAZDASÁG

Romániában átlag minden ember kétszer utazik évente és minden lakos tizenhat mázsa árut szállít

Bucurestiből jelentik: Az államasutak statisztikai hivatalának érdekes jelentése készült el Románia hálózatáról. Eszerint az erdélyi, bukovinai, besszarábiai vasutvonalak, amelyek az egyesülés előtt épültek, nem jövedelmeznek minden tekintetben a CFR-re nézve. Erdélynek például főleg a nyugati határ mentén van igen sűrű hálózata. Ezek között számos zsufolt, tehát rentabilis vonal volt, melyek a háború után deficitessé váltak. A régi királyság néhány forgalmas vonala vált az egyesülés után deficitessé. Erdély és az Okirályság között pedig csak kevés összekötő vonal van.

Egy 1935-ben készült statisztika szerint a következő helyzet alakult ki:

1. 26 vonalon a bevételek meghaladták a kiadásokat.
2. 19 vonal deficitese, de könnyen rentabilissá tehető.
3. 30 vonal csak komoly erőfeszítések árán válhatik rentabilissá.
4. 88 vonal menthetetlennek látszik.

1935 óta néhány mellékvonalon autómotorokat vezettek be, amelyek lényegesen megjavították a helyzetet. A helyzet mindenesetre kétnyes, mert a vasúti anyagnak csak egy részét tudja a CFR a rentabilitás követelményeinek megfelelően felhasználni. Ez az oka annak, hogy a vasút gyakran túlzott nivóra kénytelen emelni a tarifákat. Romániában, ahol a munka olcsóbb, a szállítási költségek aránytalan mértékben nehezdednek az árakra, csökkentik a különböző vállalatok rentabilitását anélkül, hogy lényegesen növelnék a vasút bevételeit.

A lakosság társadalmi struktúrája, sűrűsége és a román nemzetgazdaság struktúrája is akadályozza a vasút fejlődését. Németországban egy ember évenként átlag 26-szor utazik vonaton, Romániában kétszer. Németországban minden lakosra 7.60 tonna áru szállítás esik, Romániában csak 1.60 tonna. Igaz, hogy Németországban minden lakosra 1.04 kilométer vasút esik, Romániában pedig csak 0.60 kilométer, Németországnak a lakossága viszont kétszer olyan sűrű, mint Romániáé.

Külföldi gazdák érdeklődése a budapesti mezőgazdasági vásár és kiállítás tenyészállatai iránt

Budapestről jelentik: Amint ismeretes, a szomszédos országok gazdái az utóbbi években számottevő mennyiségű tenyészállatot vásároltak a budapesti mezőgazdasági kiállításon. A külföldi gazdák köréből ez évben is igen sokan érdeklődtek a kiállítandó anyag minősége, ára és a kedvezmények iránt. A rendezőbizottság közlése szerint Jugoszláviába, Romániába és Cseh-Szlovákiába akadálytalanul bevihetők a kiállításon vásárolt tenyészállatok, csak az állategészségügyi egyezményekben előírt feltételeknek kell eleget tenni és a behozatali engedélyt kell az illetékes kormányhatóságnál megszerezni.

A magyar kormány igen jelentős kedvezményeket és könnyítéseket engedélyezett, amelyek értelmében a cseh-szlovák, jugoszláv és román gazdák állatvásárlásaikat a Magyarországgal fennálló árucserforgalom keretében bonvolíthatják le oly módon, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Általános Hitelbank, a Magyar Leszámlító és Pénzváltóbank és az Angol Magyar Bank megfelelő fiókjainál, illetve az érdekeltségük körébe tartozó intézeteknél a tervbevevett vásárlásnak megfelelő összeget lefizetik és a lefizetésről szóló igazolás felmutatása ellenében a kiállítás területén működő bankkirendeltségnél állatvásárlás céljaira a megfelelő pengő összeggel rendelkezhetnek.

Nincs akadálya az egyéb országokba irányuló tenyészállatkivitelnek sem és a Magyar Nemzeti Bank, valamint a Magyar Királyi Kültérkereskedelmi Hivatal kiállítás kirendeltségei a legnagyobb előzékenységgel fogják a felmerülő valutáris ügyeket elintézni, csupán egyes országokban szükséges behozatali engedéllyel kell a külföldi gazdának rendelkeznie.

A kiállítás rendezőbizottsága a külföldi vásárlások előmozdítása érdekében azonfelül, hogy a kiállításon külföldre eladott állatok szállítási díját a magyar határig viseli, a szállítással és vásárlással kapcsolatos költség hozzájárulás címén

jelentős árviszatérítést nyújt a külföldi vásárlóknak.

Szükséges, hogy a budapesti mezőgazdasági kiállításra felutazó minden külföldi gazda a magával hozott pénznemeket a magyar utlevélvizsgáló közegek által utlevélbe, vagy pedig erre a célra szolgáló külön bárcára bejegyeztesse, hogy ezáltal a behozott pengőösszeg külföldi eredete igazolható legyen.

Az erdélyiek az Erdélyi Gazdasági Egyesülethez (Kolozsvár, Andrej Muresan 10.), a jugoszláviaiak Szilágyi Géza dr. m. kir. földművelésügyi megbízottához (Belgrád, Vuk Karadjica ul. 11.) forduljanak.

A gyümölcsfák kártevői címen Bodor Kálmán okl. gazda, sülelmedi birtokos tollából értékes füzet jelent meg, amelyben a szerző ismerteti azokat a vadontermő és a gyümölcsfákra kereskedelemben keresett, és könnyen értékesíthető gyümölcsfajfajtákat, amelyeket a mezőn iskolás gyermekek vagy munkára képtelen idősebb emberek és asszonyok is gyűjthetnek. A vadontermő gyümölcsfák gyűjtéséhez igen jövedelmező lehet, ha azt rendszeresen folytatjuk és amennyiben az a szállításával helyesen járunk el. Az E. G. E. programjába vette, hogy a Gyümölcsfák tenyésztési Szakosztálya útján felhívja a gazdaköröket a vadontermő gyümölcsfák gyűjtésére. A katonai és református egyházak ugyancsak felhívják a falusi lelkészeket és tanítókat a gyümölcsfák gyűjtés felkarolására. Az EGE magára vállalta a begyűjtött anyag bizományi alapon való értékesítésének megszervezését. A vadontermő gyümölcsfák gyűjtéséhez szükséges tudnivalókat tartalmazó füzetet az EGE díjtalanul küldi meg az érdekelt gazdakörök vezetőinek, ugyancsak az egyházak is díjtalanul küldik meg lelkészeiknek és illetékes tanítóknak. Magánosok az egyesület útján 10 lei ellenében rendelhetik meg a füzetet (Cluj, Str. Regala 16.), amely összeg a megrendeléssel egyidejűleg küldendő be. Ebben az összegben a füzet postai portója is benne foglaltatik.

A gyümölcsfák kártevői címen új füzet jelent meg az E. G. E. irodalmi és könyvkiadó-vállalati szakosztályának kiadásában. A füzetet 66 jellegzetes kép díszíti, amelyek a gyümölcsfák leggyakoribb kártevőit és az általuk okozott károkat ábrázolják. A füzetet Török Bálint az EGE Gyümölcsészeti Szakosztályának előadója írta. A füzet megrendelhető az EGE-nél Kolozsvár, Str. Regala 16. szám alatt. A megrendeléssel egyidejűleg a füzet ára is beküldendő. Egy füzet ára 10 lei, mely összegben a postai szállítási díja is benne foglaltatik.

Arcképek

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Spárga tövek
elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Arpad szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruineilor 1. (Petőfi-u. végén).

Egy
hármasszobás és ablak-szárnyak, üveges ajtók eladó. Nagyvárad, Str. Petőfi 10.

2 méteres
fikus s filodendron eladó. Nagyvárad, Str. Alexandri 51.

Üzletberendezés
(Gerhardt szobabútor) összeállítható galleriával, tükör íróasztal sűrűgösen eladó. Erdős és Gerhardt, Nagyvárad, Bul. Regele Ferdinand 7. szám.

Eladó
2 db 135 cm. széles szőtr és egy kihúzható nagy asztal. Nagyvárad Str. Millerand 3. I. em. 10bbr.

Papiszabóság

Kovács, Cluj, Str. Regina Maria 20. — Jutányos árak.

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó
3 szobás utcai lakás. — Nagyvárad, Saguna-u. 7. sz. Nem modern. — Ugyanott kredenc-szekrények eladók.

Kiadó
Nic. Jorga 17. és Pável-u. 20. alatt 1. és II. emeleti 4 és 2 szobás modern lakások. Értekezni: Balogh ingatlan-iroda, Nagyvárad, Pável-utca 19. szám.

Eladó házak:
minden igénynek megfelelők, a város minden utcáján, közelfekvő szőlők, földbirtokok, ház helyek. Kérjük a tulajdonosokat, hogy eladó ingatlanukat közöljék Horváth ingatlan-irodával. Nagyvárad, Regele Ferdinand 16. szám.

Cinkezett drótkerítést

vaskapukat, vasajtókat, diszkerítéseket gyári áron készít és szállít

BOZSAK M. sodronygyára

Oradea, Str. D. Cantemir 57.

LEGUJABB

XII. Pius pápa nagyszabású politikai munkaterve

Lépéseket tesz az Egyház és Németország közötti viszony javítására és európai értekezletet javasol a béke megmentésére

Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint XII. Pius pápa első politikai feladatául azt tűzte ki, hogy megjavítja az egyház és Németország közötti viszonyt. Lehetséges, hogy új konkordátumot köt, amelyben a német birodalmi papság és a vallásos egyesületek jogait biztosítja. A lap vatikáni

tudósítója azt is tudni véli, hogy a pápa személyes jelenlétével tiszteli meg a nizzai eucharisztikus kongresszust. A lap nagy érdekességként olyan értesülést is közöl, hogy XII. Pius pápa európai értekezlet összehívását fogja javasolni a béke megmentésének érdekében.

Ezrével érkeznek Rómába az ünnepi vendégek a Szentatya koronázására

XII. Pius pápa elfoglalta lakosztályát a Vatikánban. Százezer ember vehet részt a koronázási ünnepségen a Szt Péter templomban

Vatikánvárosból jelentik: XII. Pius pápa első apostoli ténykedése az volt, hogy három püspököt nevezett ki. Kinevezett püspökök közül egy olasz és kettő spanyol nemzetiségű. Berendezték egyébként XII. Pius pápa lakosztályát. Az új pápa lakosztálya ugyanott van, ahol IX. Pius pápa és XII. Leó pápa lakosztálya volt. XII. Pius pápának a berendezéssel kapcsolatban az volt a kívánsága, hogy lakosztályát minden felesleges fényűzés nélkül, a mai nehéz gazdasági viszonyoknak megfelelően teljesen egyszerűen rendezzék be.

Az olasz főváros már tele van azoknak a külföldi vendégeknek ezrével, akik a vasárnapi koronázásra érkeztek. A külföldi vendégek különösen nagy hajszát indítottak a Sede Vacante bélyegek és érmeik után.

A Szent Péter-templom átalakítása a koronázás hatalmas ünnepségeire lázasan folyik. A Bazilika falait végig arany-szegélyes híborral vonják be. Középen két egymással párhuzamos egy méter magasságú kerítést vonnak annak a helynek az elkerítésére, ahol XII. Pius pápa kíséretével be fog vonulni.

A koronázási ünnepségek rendezése előbb csak 60 ezer ember számára akart férő helyet készíteni a Szent Péter-templomba, azonban tekintettel a külföldiek sok ezrére úgy határozott,

hogy a templomba 100 ezer ember számára készítenek helyet.

Párizsból jelentik: Franciaországot nagy küldöttség fogja képviselni XII. Pius pápa koronázásán. A küldöttség vezetői Champetier de Rides, Paul Claudel és Mariu lesznek. Párizsi jelentés szerint Laval nem lesz tagja a küldöttségnek.

Spanyolország is képviselteti magát a pápai koronázáson.

Burgosból jelentik: Franco tábornok elhatározta, hogy a nemzeti Spanyolországot nagyobb küldöttség fogja képviselni a pápai koronázási ünnepségeken.

Változás a magyar küldöttség vezetői között.

Budapestről jelentik: Csáky magyar külügyminiszter megbetegedett, így nem vehet részt a XII. Pius pápa koronázására utazó küldöttségben. A külügyminisztert a Verebélyi-klinikán ápolják. Helyette a küldöttséget gróf Somssich József nyugalmazott külügyminiszter. Magyarország első vatikáni követe fogja XII. Pius pápa koronázására vezetni.

Prága erőszakkal akarja elnyomni a szlovák függetlenségi mozgalmat

A Szlovákiában állomásozó cseh katonaságot riadókézsültségbe helyezték. — Prhala tábornok Kárpátján elfoglaltatta a Szics-szervezet kaszárnyáit

Berlinből jelentik: A német sajtót élénken foglalkoztatja a Prága—Pozsony és a Prága—Huszt közötti ellentétek végső kiéleződése. Hangoztatják a német lapok, hogy a pozsonyi sajtóirodának az a jelentése, mely szerint a szlovák kormány elfogadta volna Prága feltételeit, nem felel meg a valóságnak. Sidor államminiszter esütörtökön Prágába utazik és ott ismerteti a szlovák kormány álláspontját.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy a pozsonyi sajtóiroda egyetlen felelős szlovák politikustól sem kapott felhatalmazást annak a hírnök a közlésére, hogy a szlovák kormány meghajlik Prága követeléseire előtt. Hozzáfűzi még a lap a jelentéshez, hogy Prhala tábornok annakidején kijelentette, hogy a „Szics” nevű ukrán-szervezetet meghagyja szerzett jogaikban, ennek az ígéretnek ellenére mégis cseh katonaság jelent meg a Szics-szervezet kaszárnyáiban és elfoglalta azokat.

Szlovákiában egyébként a német lapok jelen-

tése szerint az ott állomásozó cseh katonaság állig felfegyverkezve, minden percben riadókézsültségben áll. A Völkischer Beobachter valószínűnek tartja, hogy

a prágai központi kormány Huszt után Pozsonyra is erőszakkal fogja rákényszeríteni akarátát

és követelni fogja azoknak a szlovák politikusoknak, hivatalnokoknak és vezető egyéniségeknek az elmozdítását, akik Szlovákia elszakadásának hívei.

Pozsonyi jelentés szerint a cseh-szlovák hatóságok elkobozták a cseh-szlovákiai németek nemrég megindult hivatalos lapját, a „Voldeutscher-Zeitungot. Az elkobzásra az adott okot, hogy a lap éles hangon bírálta a cseh-szlovák kormány németellenes intézkedéseit. A hivatalos hatóságok semmivel sem indokolták az intézkedést.

Kommunista tevékenység miatt betiltották a lengyelországi zsidó tanítók szövetségét

Varsóból jelentik: Vilnából érkezett jelentés szerint a lengyel hatóságok feloszlatták a zsidó tanítók szövetségét. A lengyel hatóságok azzal indokolják a feloszlátást, hogy a zsidó tanítók szövetsége meg nem engedett kommunista jellegű felforgató tevékenységet fejtett ki.

Beck lengyel külügyminiszter tárgyalásai a francia és német nagykövettekkel

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta előbb a varsói francia nagykövetet, majd a varsói német nagykövetet. A kihallgatásokról semmiféle hír sem szivárgott ki.

Amerika nem látja szívesen Blum volt francia miniszterelnök látogatását

Párizsból jelentik: A „Candide” nevű hetilap érdekes magyarázati füz ahhoz, miért mondott le oly hirtelen Leon Blum tervezett amerikai utazásáról. Leon Blum azt mondja — írja a lap — hogy azért nem utazik Amerikába, mert Franciaországban akar lenni az április 6-iki elnökválasztáson. Pedig a valóság az, hogy a szociáldemokrata vezér bizalmas értesítést kapott Amerikából, hogy Washingtonban nem tartják kívánatosnak látogatását, mert attól tartanak, hogy Blum megjelentése Amerikában zsidóellenes tüntetésekre adna alkalmat.

A román sajtó összegezi Gafencu külügyminiszter látogatásának eredményeit

Nagyszabású gazdasági és politikai tervek. Elhatározások a jószomszédi viszony kiépítésére a Dunamedencében

Bucuresti. Saját tud. Kedden délután haza érkezett Varsóból Gafencu külügyminiszter. A Curentul a következőkben szögezi le a román-lengyel tárgyalások eredményeit:

1. Tervbe vették egy dunai-híd építését, amelyen keresztül Szófia irányában halad a vasútvonal, s amely a Balti-tengertől az Égei-tengerig húzódik. Ez a vonal megkettőzné a jelenlegi lengyel áruforgalmat.

2. Csatorna építését is tervezik, amely összeköti a Visztulát a Pruttal, ami a hajózást Lengyelországból a Dunáig lehetővé teszi. Ez igazolja majd a lengyelek dunai politikáját és felvételüket az európai Dunabizottságba.

3. Közös álláspont a zsidó-kérdésben.

Beck külügyminiszter rövidesen Finnország és Észtország külügyminisztereinek látogatását fogadja Varsóban, majd ezután a keleti és délkeleti kérdésre vonatkozó adatokkal Londonba utazik.

4. Közös felfogás alakult ki a középeurópai kérdésben, a Magyarországgal való viszony javítására.

A megbeszélések, — teszi hozzá a lap, — sokkal nagyobb anyagot öleltek fel, amelyek kérdésében a megvalósítások rövidesen jelentkezni fognak.

A Timpul a varsói eredmények méltatásában kiemeli, hogy Románia és Lengyelország igyekezik a szomszédaiakkal való kapcsolataik javítására s a két ország el van tökélve, hogy barátságos tárgyalást nyújt egymásnak e cél elérésére.

Grigore Gafencu, — írja a lap, — megemlítve Romániának azt a szándékát, hogy kimélyítse a Magyarországgal való megbékélést, főként az előbbi gondolathoz kapcsolódott bele.